

Semmelweis Egyetem

A Semmelweis Egyetem hallgatóinak és közalkalmazottainak lapja

Gyökerekkel és szárnyakkal

Semmelweis Symposium
átütő
nemzetközi sikerrel

**Csúcstechnológias
genomikai adomány
az egyetemnek**

**Százéves
Balassa utcai klinikák
ünnepségsorozata**

*Közeledik az év vége, a karácsony.
Ünnepeljünk együtt a Semmelweis Egyetem szervezésében megrendezésre kerülő
Karácsonyi Koncerten, amelyre tisztelettel meghívom Önt és családját.*

Az ünnepség időpontja:
2008. december 17. (szerda) 18 óra

Az ünnepség helyszíne:
Nagyvárad téri Elméleti Tömb – Díszterem
(1089 Budapest, Nagyvárad tér 4.)

Ünnepi műsor:
Arcangelo Corelli: G-moll „karácsonyi” concerto grosso
Wolfgang A. Mozart: Sub tuum praesidium – offertorium
Joseph Haydn: Menuetto és Allegro tétel a D-dúr „londoni” szimfóniából
(szünet)

Johann Sebastian Bach: V. Brandenburgi verseny
Bartók Béla: Este a székelyeknél Gyermekeknek – részlet
Farkas Ferenc: Piccola musica di concerto
„Népek karácsonya”: Európai karácsonyi dallamok

A koncert előtt 17.30 órától ajándékozást tartunk.

A koncerten közreműködnek
a 40 éves fennállását ünneplő **Semmelweis Kamarazenekar** egykori és mostani tagjai,
a **Semmelweis Egyetem Medikus Zenekara**, vezényel **Tardy László Liszt-díjas karnagy**.

Dr. Tulassay Tivadar
rektor

INVITATION

The Christmas Concert of Semmelweis University will take place in the
Basic Science Building – Assembly Hall
(Budapest, 8th district, Nagyvárad tér 4.)
on Wednesday 17th December 2008 at 6 p.m.

You are cordially invited to participate.

Semmelweis Egyetem

Az Orvosegyetem és a TF-Fórum újságok jogutódja
A Semmelweis Egyetem
Általános Orvostudományi,
Egészségtudományi, Fogorvostudományi,
Gyógyszerésztudományi, Testnevelési
és Sporttudományi Kara hallgatóinak
és közalkalmazottainak lapja

Megjelenik háromhetente

Felelős kiadó: az egyetem rektora;
dr. **Tulassay Tivadar**

A szerkesztőbizottság elnöke:
dr. **Sótonyi Péter** rector emeritus
(sotpet@igaz.sote.hu)

A szerkesztőbizottság tiszteletbeli elnöke:
dr. **Donáth Tibor** professor emeritus
(donath@ana.sote.hu)

Felelős szerkesztő:

Tolnai Kata

(tolnaikata@gmail.com),
Telefon: 06-20-825-9747

Szerkesztőség: 1085 Bp., Röck Szilárd u. 13.
Tel./fax: 267-6166 (üzenetrögzítővel)
E-mail: ujsag@bkt.sote.hu

A szerkesztőbizottság tagjai:

Bubenyák Máté (GYTK)
(bmate@gyok.sote.hu)

Csetneki Júlianna egyetemi főnövér
(csetneki@kkt.sote.hu)

dr. **Gombocz János** (TF)
(gombocz@mail.hupe.hu)

dr. **Hermann Péter** (FOK)
(hermann@pannongsm.hu)

dr. **Jákó Kinga** (SMIF)
(jako@rekhiv.sote.hu)

dr. **Kardon Tamás** (KHT)
(kardon@puskin.sote.hu)

dr. **Karlinger Kinga** (ÁOK)
(karlking@radi.sote.hu)

dr. **Kormos Andrea** (GFI)
(kormos.andrea@lotus.rekhiv.sote.hu)

Kún Éva (MKI)

(kuneva@rekhiv.sote.hu)
dr. **Langer Róbert** (ÁOK)
(roblanger@hotmail.com)

Márton Emőke (DI)
(marton@phd.sote.hu)

Nardai Péter Pál (EHÖK)
(pnardai@gmail.com)

dr. **Polgár Veronika** (ETK)
(polgarv@se-etk.hu)

Szabó Ildikó (EHÖK)
(okidli@gmail.com)

dr. **Szabóné Balogh Clarissza**
(claris@freemail.hu)

dr. **Voszka István** (ÁOK)
(voszka@puskin.sote.hu)

weboldal: <http://www.ujsag.sote.hu>

Az újságot kiadja a **Semmelweis Kiadó**
www.semmelweiskiado.hu

dr. **Táncos László**
(tancos@mail.datanet.hu)

Tördelőszerkesztő: **Békésy János**
Terjesztés: **Kovács Veronika**

(kovver@net.sote.hu)

Nyomta: Mester Nyomda Kft.

ISSN 1586-6904

Címlapon fent: Semmelweis Symposium a kardiológiáról, cikk a 7-8-9. oldalon.

Fotó: **D. Kiss Balázs**

Középen: Genomikai csúcstechnológiás műszer az egyetemen az Együtt a Leukémiás Gyermekekért Alapítványtól, cikk a 23. oldalon.

Fotó: **D. Kiss Balázs**

Lent: Rendezvénysorozat a Balassa utcai klinikák alapításának 100. évfordulójára, cikk a 15-16-17. oldalon, Fotó: dr. **Kórász Krisztián**

Jövőknek maradandót

4-6. oldal

Év végi beszélgetés az egyetem rektorával.

Az egyetem 239. tanévet megnyitó beszédében a válsággal küszködő társadalmi környezetben is szellemi tradícióját őrző, és szakadatlan megújulásban lévő egyetem képét vázolta **Tulassay Tivadar** rektor az elsőéves hallgatók elé. Az egyetemi infrastruktúra fejlődése, a sikeres épület-beruházások is hozzájárultak ahhoz, hogy a Semmelweis Egyetem Közép Európa piacvezető egyeteme.

Hídépítő kardiológusok

7-8-9. oldal

Az egyetemi tudományos élet valódi ünnepévé lett az idén XVII. alkalommal rendezett Semmelweis Symposium. Unikális szakmai programmal, s világszínvonalat képviselő magyar és külföldi előadókkal ajándékozták meg a szervezők az érdeklődőket.

Konferencia az Egészségtudományi Karon

12. oldal

Egészségtudományi Konferenciát rendeztek november 26-án délután az ETK-n. A Magyar Tudomány Ünnepe alkalmából tartott félnapos eseményen tíz előadást hallgathattak meg az érdeklődők.

A százéves Balassa utcai klinikák tiszteletére

15-17. oldal

Rendezvénysorozattal emlékeztek meg a Balassa utcai klinikák alapításának 100. évfordulójáról. Az ünnepelés nyitányaként a Semmelweis Kiadó, valamint a Pszichiátriai és Pszichoterápiás Klinika szervezte könyvbemutatóra került sor október 10-én. A két Balassa utcai klinika október 29-én közös családias anekdotaestet tartott. Az ünnepést október 30-án a Marketing és Kommunikációs Igazgatóság, valamint a klinikák szervezte egyetemi szintű, kiállítással egybekötött megemlékezés koronázta meg.

Citológiai ambulancia – gyors eredmény

19. oldal

Nemrégiben megkezdte működését az I. sz. Patológiai és Kísérleti Rákkutató Intézet aspirációs citológiai ambulanciája. Az ideérkező betegek maximum egy órán belül kezükbe kaphatják leleteiket. **Sápi Zoltán** beszél az új rendelésről.

Balkezes fogorvostan-hallgatók képzéséről

20. oldal

Régebben megoldhatatlan gondot jelentett a balkezes fogorvostan-hallgatók képzése, mert nem volt olyan egységkészülék, amin az érintettek tudtak volna a jó kezükkel dolgozni – mondja **Hermann Péter**, a Fogorvostudományi Kar dékánhelyettese, aki régóta foglalkozik a fogorvosoktatás kapcsán a balkezesség problematikájával.

Egyetemi gyógyszerterender – hatékony gyógyszerbeszerzés

22. oldal

A Semmelweis Egyetem Stratégiai, Működésfejlesztési és Igazgatásszervezési Főigazgatósága, az Egyetemi Gyógyszertár Gyógyszerügyi Szervezési Intézet, a Gyógyszerterápiás Bizottság és a Közbeszerzési Igazgatóság közreműködésével kiírt gyógyszerterender a jelen, két évre vonatkozó keretbeszerzési eljárás során a nagykereskedelmi árhoz képest 34,83%-os, közel 2,1 milliárd forint értékű kedvezmény realizálását teszi lehetővé.

Genomikai csúcstechnológia az egyetemen

23. oldal

Adni is jó, nemcsak kapni, különösen karácsony közeledtén – mondta megnyitójában **Karádi István** ÁOK dékán azon a november 20-án tartott meghatározó rendezvényen, amelyen az Együtt a Leukémiás Gyermekekért Alapítvány 23 millió forintos műszer adományát képletesen átvette ő és **Falus András**, a Genetikai, Sejt- és Immunbiológiai Intézet igazgatója.

Egyetemi hírek, események - röviden

24-25. oldal

Egyetemünk partneriskolái

26. oldal

A meghívott 14-ből 12 gimnázium igazgatója jelen volt azon a szeptember 30-i beszélgetésen, amelyre a Semmelweis Egyetem, személy szerint **Tulassay Tivadar** rektor, **Sótonyi Péter**, a Tehetséggyondozó Tanács elnöke és **Csermely Péter**, e tanács titkára hívta meg őket, hogy együttműködést kezdjenek.

A Semmelweis Egyetem újság legközelebb 2009. február második hetében jelenik meg.

Jövönknek maradandót

Év végi beszélgetés az egyetem rektorával

*Az egyetem 239. tanévét megnyitó beszédében a válsággal küszködő társadalmi környezetben is szellemi tradícióját őrző, és szakadatlan megújulásban lévő egyetem képét vázolta dr. **Tulassay Tivadar** rektor az elsőéves hallgatók elé. Azt is érzékeltette, hogy az intézmény falain kívül zajló, gyakorta sorskérdés súlyú negatív társadalmi folyamatok kivédése, ellensúlyozása is célja egyetemünk oktatói karának, erősítve, hogy semmiképpen ne csökkenjen a képzés mindig magas színvonala. Az egyetemi infrastruktúra fejlődése, a sikeres épületberuházások is hozzájárultak ahhoz, hogy a Semmelweis Egyetem a közép-európai régió piacvezető egyeteme lett. Múltról, jelenről és jövőről kérdeztem a rektort, akinek szakmai pályája ez ideig összenőtt az egyetemmel, s mint ahogy mondta, a jövőben is az egyetemet kívánja tudásával szolgálni.*

– Amikor 2003-ban a több milliárdos veszteségét cipelő egyetem rektori kinevezését átvette a köztársasági elnöktől, így utólag visszatekintve, tisztában volt-e vele, mibe vágta a fejszáját? Fel tudta mérni reálsan, mi vár személy szerint önre és az intézményre?

– Az első rektori megbízatás kezdetén nem volt teljes képem arról, mit is vállalom valójában. Annál is inkább nem tudtam, mi minden vár rám, mert nem készültem rektor-nak. Ahhoz tartottam magam mindig, hogy bármennyi vasat is tartok a tűzben, igazán csak egy feladatra koncentrálok egyszerre. Nem volt kérdés, hogy számomra ez az egy az I-es számú Gyermekgyógyászati Klinika és annak kutatólaboratóriuma. Igaznak tartom azt a régi kínai tanítást, amely szerint aki nagyon vágyik egy pozícióra, azt nem szabad megválasztani, mert nem fogja jól végezni benne a dolgát. Talán azért, mert a pozíciót nem alázattal, hanem becsvágya kiteljesítéseként tölti be.

Rektorként szolgálni

– Engem is kitartó győzködések vettek rá, hogy végül elvállalom a rektori tisztséget, amit több mint öt éve, korábbi munkám végzése mellett töltök be. Mind a mai napig úgy gondolom, hogy a rektori pozíció szolgálata, az egyetem szolgálata. Nem is lehetne másképp elviselni azt a rengeteg gyótródást, amit gyakorta okoz a döntéskényszer, vagy a sokszor hiábavaló munka. Nem beszélve arról a csalódásról, amit néhány munkatársamban való kiábrándulás miatt éltem meg. Minden vezetőnek alapvető érdeke, hogy ütőképes, lelkes, vízióval rendelkező munkatársakból állítsa össze csapatát. Nem könnyű feladat egy új csapat összehozása, s az óriási erőfeszítés akkor lehet csak eredményes, ha a feladatát mindenki szolgálatként éli meg. Többször nekifutottam a csapatépítésnek, amelyet végül is sikeresnek ítélek. Fiatal, ambíciós, elkötelezett, az egyetem iránt feltétlen lojalitást mutató, s a közösségi érdeket minden elé helyező munkatársaim

vannak. Számosan igaz barátaim is lettek. Ezt tartom valódi sikernek. Visszatérve az eredeti kérdésre, hogy reálsan fel tudtam-e mérni, mit vállalom 2002 decemberében, arra azt válaszolom, hogy nem. Amikor azonban eldöntöttem, hogy pályázok a rektori pozícióra, attól kezdve tudatosan, szakemberek segítségével készültem, s profik készítettek fel a feladatokra. Persze a két ciklust illetően különbség van, hiszen 2006-ban már volt tapasztalatom a vállalt feladatról, viszont kiszámíthatóságról szó sincs. Azt például nem tudhattam előre, milyen megszorításokat hoz és mennyire kaotikus helyzetet teremt az egészségügyi reform. A körülményeket csak nehezítette, hogy kiismerhetetlen, pillanatonként változtatott szabályokkal folyt az egészségügy átalakítása. 2003-ban másfajta problémákkal kellett szembenézni: a dezintegrációt és a súlyos pénzügyi problémákat kellett kezelni, illetve az egyetem irányítási szerkezetét kellett korszerűsíteni.

– **Nemcsak meg tudtuk őrizni a gyakran fenyegetett működőképességet, hanem**

lényeges fejlesztéseket is tudunk végrehajtani. Azt kell mondjam, ez bravúr, amihez rögtön hozzáteszem: előrelépés, fejlesztés nélkül leszakadtunk volna a nemzetközi, de akár a hazai intézmények élbolyától, és viselnünk kellett volna annak minden negatívumát.

– 2006 végére a több mint hárommilliárdos adósságállományt gyakorlatilag sikerült felszámolni, vagy pontosabban fogalmazva az egyetem liquiditása egyenesbe került. Ez igaz mind a mai napig, s ez azért bravúros teljesítménye az egyetem pénzügyi-gazdasági vezetésének, mert csak az elmúlt évben jelentősen csökkent az elérhető állami bevétel. A liquid pozíciónk megőrzése

■ Tulassay Tivadar

úgy történt, hogy feladatainkat becsülettel elvégeztük, jelentős, aktív munkatársaktól nem kellett nagyobb számban megválnunk, s a betegellátásban legkiszolgáltatottabb szakápolói munkatársainknál jelentős bérfelzárkózást hajtottunk végre, sőt még most karácsony előtt átlagosan egy havi fizetést tudunk jutalomként biztosítani.

Jelen

– **A változó, s mondhatni egyre nehezedő körülmények ismeretében, ön szerint, jelenleg mi az egyetemen a legfőbb kihívás? Úgy is kérdezhetném, mi az egyetem jelenlegi sorskérdése?**

– Azt gondolom, nem mondom újat, amikor a kiváló oktatói gárda folytonos kinevelését és megtartását emelem ki, mint az egyetem legfontosabb kérdését. A jövőnk is ettől függ: felnevelni a következő oktató nemzedéket. Mindez már nem is elég, hiszen meg is kell tudnunk tartani a legjobbakat. Itt tartásukhoz elsősorban az szükséges, hogy legyenek aktív és rátermett fiatal emberek,

akikből a következő nemzedék tanárgárdája válhat. Ők lesznek az egyetem majdani vezetői is. Tehát az oktatás kiváló minőségét garantáló és folyamatosan biztosító tanári gárda megteremtését tartom az egyetemi vezetés legmeghatározóbb feladatának. Ebben beletartozik természetesen, hogy meg kell tudnunk tartani a kiváló kutatóműhelyeket, csapatokat is, itt kell tudnunk tartanunk a fiatal tehetséges embereket, akik az egyetem hírnevét majd továbbviszik a munkájukkal, sikereikkel. Ez általános, ha úgy tetszik, minden pillanatban szem előtt tartandó feladata a mindenkori egyetemi vezetésnek. Ennek érdekében hoztuk létre és működik sikerrel a Tehetséggondozó Program. Vállalom, hogy teret kell kapjon az elitképzés is, azaz a legkiválóbbak helyzetbe hozása – éppen a jövőnk érdekében. Emellett van egy másik, úgy is mondhatnám speciális kihívás a jelenlegi vezetők számára: a széttagoltság mihamarabbi megszüntetése. Elődeim nyomdokán haladva ezen a téren is sikerült előrelépünk. Az egyetemünkön folyó oktatás a Nagyvárad tér és az Üllői úti főépület, s ennek szomszédságába tartozó épületeket jelentő tengely két oldalára került. Amibe beleértem természetesen az Egészségtudományi Kar Vas utcai épületét is. Mindehhez társul a budai tömb, vagyis az oktatás budai épületei, köztük a Testnevelési és Sporttudományi Kar tömbje, ami valójában egyetemi subcampus. Az egyetemi épületek korábbi sporadikus elhelyezkedése mára megszűnt, a hallgatók legfeljebb tízperces sétával elérik az órájuk másik helyszínét.

Piacképesen

– Rektori pályája kezdetén, 2003-ban legfontosabb célkitűzése a Semmelweis Egyetem Európában piacképes felsőoktatási intézménnyé fejlesztése volt. Az új épületek birtokbavételével azt mondhatjuk, hogy ennek a kitűzött célnak az infrastrukturális része mostanra megvalósult.

– Igen, a hamburgi képzés elindulásával pedig vitathatatlan a piacképességünk. Régióinkban elsőként indítottunk székhelyen kívüli képzést nyugat-európai országban. Ennek az oktatási formának óriási érték- és minőség-növelő hatása van. Azt jelenti pontosan, hogy az egyetem egy németországi részleggel bővült. Ennek jelentőségét bizonyítják az ottani tanévnyitóról megjelent óriási cikkek vezető német lapokban, amelyek hosszan méltatták az esemény fontosságát. A minősítés, ami a Semmelweis Egyetemet Európa piacképes egyetemének tartja, tehát tényszerű. Nemcsak régióinkban, hanem a világon mindenütt ismerik a Semmelweis Egyetem nevét, komoly partnerként számolnak velünk, nem csoda, hogy több társintézmény vezetése is irigylí e megszerzett kiváló helyzetünket. Sietek hozzátenni, hogy a régióban vezető egyetemi pozícióknak megszerzése az egyetem teljes menedzsmentjének tudatos és kiválóan összehangolt munkájának köszönhető. Tapasztalatom szerint a törvényes, működésünk szabályozói, a finanszírozás mikéntje szinte napról napra változik, de a jó menedzsment képes minden

helyzetben megtalálni az intézmény fennmaradását szolgáló, eredményes lépéseket. Sőt, továbbmegyek, akkor jó a csapat, ha proaktívan keres megoldási lehetőségeket. Szerencsére a minék ilyen.

Európai színvonalon

– Napjainkra minden területen európai színvonalú egyetemmé váltunk. Megvalósítottunk két PPP konstrukciós épület-beruházást, előrehaladott tervfázisban van a harmadik, egy kollégiumépítés. Kormányzati döntésre vár a betegellátás infrastrukturális fejlesztését célzó külső telepi beruházás, a Korányi projekt. E további fejlesztések erősítik az egyetem mára kialakított campus jellegét.

– Jelenleg is zajlanak még felújítások. A hatalmas előrelépést senki nem vitatja, ám sokan tartanak attól, hogy az új épületek magas fenntartási költségeit nem tudják kifizetni az érintett egységek. Önnek erről mi a véleménye?

– Tény, hogy nagyságrendekkel többre kerül fenntartani egy korszerű, minden komforttal és kényelmi szolgáltatással felszerelt épületet, mint egy régit. Ezért aztán maradtunk volna a lepusztult, oktatásra már teljesen alkalmatlan, szétaprózottan elhelyezkedő épületekben? Arról nem is beszélve, hogy például a Puskin Tömb intézeteinek kiköltözését így vagy úgy mindenképpen meg kellett volna oldani, mert ez volt a korábbi kormányok döntése.

Való igaz, a PPP konstrukciós beruházás a nemzetgazdaság számára anyagilag nem előnyös, s mint ilyen, államadósság-növelő, viszont számos előnye van. Azonnal korszerű körülmények közé kerülnek intézetek, ami olyan járulékos, sokszor pénzben ki sem fejezhető előnyöket is magával hoz, amelyek determinálják a következő évtizedek fejlődését. További nagy előny számunkra, hogy a húsz évig esedékes törlesztendő összeg felét az állam magára vállalta. Az egyetem által fizetendő másik 50%-ot oly módon fizetjük, hogy ennek fele összegét az egyetem központi költségvetéséből gádzkodjuk ki, a fennmaradó másik fele, tehát a bekerülési összeg negyede pedig a beköltöző tanszékek kötelezettsége.

– Nem rendíti ez meg az érintett intézetek anyagi helyzetét?

– Ismerem, de nem osztom azok véleményét, akik a bent lévő intézetek pénzügyi ellehetetlenülésétől tartanak. Ez senkinek nem lehet célja! Értékeinkre vigyázni kell.

Genius loci

Biztos vagyok benne, hogy a javasolt megoldás feltárja azokat a forrásokat, amelyekkel problémamentes lesz a törlesztés. Kézenfekvő például az épületnek oktatási időn kívüli hasznosítása, ami bevételi forrásokat ígér. Egyelőre persze nem ez lesz a fő forrás, hanem az idegen nyelvű oktatás még vállalható növelése megteremti a biztos többletforrásokat, anélkül, hogy az oktatók érdekeltsége csorbulna.

– Az anyagi nehézséget hangsúlyozók figyelmen kívül hagyják az egyetem számára nagyon fontos járulékos hasznokat is, pél-

dául azt, hogy az új épület adta kényelem, a kiváló körülmények növelik a dolgozók és a hallgatók munkakedvét. Maga a hely is vonzani fogja a TDK-sokat, a doktoranduszokat, vagyis működni kezd a hely inspiráló szellemisége is. Azt remélem, ez mind kiváló tudományos eredményeket is hoz majd. Ezt a fontos hozadékot fűtésszámlával és áramfogyasztással nem lehet és nem érdemes összemérni. Arról nem is beszélve, hogy a XXI. századi egyetem magyar és külföldi hallgatói a lehető legkorszerűbb körülmények között szeretnének tanulni, és jogosnak kell elismerni ezt az igényüket, főleg ha magas tandíjat is fizetnek.

– A jövő kihívásainak elébe menő, az új dolgok integrálására törekvő, hagyományait mégis őrző Semmelweis Egyetem napjainkban szinte minden területen megújul. Vajon a jövőre 240 éves egyetem hagyományait képes lesz-e megőrizni a modern épületekben?

– Gyökereink és hagyományaink konzervens őrzése nem az omladozó falak konzerválását jelenti, hanem az értékek tudatos őrzését. Biztos vagyok benne, hogy hagyományaink tovább élnek a XXI. századi modern épületeinkben is, hiszen az értékeket az emberek hordozzák és őrzik, ők viszik magukkal bárhová is kerülnek. A személyek szellemisége testesíti meg az intézmény hagyományait. Kiváló példák vannak rá az egyetemen is, ahogy az új épületekben is teremtenek hagyományokat a bennük élő emberek.

– Az Üllői úti főépület ebből a szempontból sajátos helyzetben lesz, hiszen arra ad majd kultúrtörténeti példát, hogyan lehetséges és érdemes az elmúlt idők építészeti és kulturális értékeit korunk legmodernebb igényeihez alakítva funkcionálisan megőrizni. A dolgozók, kényszerűen viselt kellemetlenségeiért kárpótlásul, az eredeti, felemelő architektúráját felfedő épületbe fognak viszköltözni.

– Anyagi okokra hivatkozva már kétszer halasztottuk el az átalakítást, de a főépület felújítása nem volt tovább elodázható. Műszaki állapota katasztrofális volt, és azért tart a tervezettnél tovább az építkezés, mert nem várt technikai események jöttek közbe. Ez nem volt kizárható egy ilyen régi és elhanyagolt állapotban lévő, mindenfajta műszaki dokumentációt nélkülöző épületnél. Egymást érték a csőtörések, és már nem felelt meg a funkciójának. Nem volt tárgyaló, a rektorhelyetteseknek, dékánoknak nem tudtunk biztosítani elvárható színvonalú irodát, a mellékhelyiségek is kritikán aluliak voltak, és még sorolhatnám a hiányosságokat. A hajdani gyönyörű épület nem felelt meg a feladatoknak. A feltárások után derült ki, hogy nagyobb a baj, mint amire számítottak a tervezés során. Például a földem bizonyos helyeken életveszélyes állapotba került, ezért vált szükségessé az épület gyors kiürítése.

Itt szeretném megköszönni minden érintettnek, vagyis kiköltözőknek és befogadóknak, hogy gyorsan és zökkenőmentesen végre-

Everlasting for our future

End-of-year conversation with the Rector of the university

*In his speech opening the 239th school year of the university **dr. Tivadar Tulassay** Rector outlined for the first-year students the image of the university guarding its spiritual tradition in the social surroundings struggling with the crisis, and ceaselessly being in renewal. Our development, the successful building-investments had also contributed to that the Semmelweis University became market leader university of the Middle-European Region. I asked the Rector about past, present and future, whose professional carrier had connected with the university till now, and as he said he would like to serve the university with his knowledge in the future as well.*

– Knowing the changing, more and more difficult circumstances what do you consider to be the main challenge at the university at the moment?

– To educate and keep the excellent education staff. Our future depends on it as well. As a part of it of course we have to be able to keep the outstanding research workshops and teams, the young, talented people as well. For the sake of it we created the Talent Development Program, which works successfully.

In addition there is a challenge, which can be said to be special: to end the diffusion as soon as possible. Following in my predecessors' tracks we could step forward in this territory as well. The education running at our university got into the two sides of the axis meaning the main building at Nagyváradi square and on Üllői road, further the buildings in the close neighbourhood of it. These are coupled with the education buildings in Buda. The earlier sporadic post of the buildings of the university has stopped by this time, the students reach the other spot of their lesson within ten-minute walk.

Marketability

– In the beginning of your carrier as Rector your main purpose was to develop our university to be a marketable institution of higher education in Europe. Taking possession the new building can we say that as for the infrastructure the purpose realized?

– Yes, and with the starting of the education in Hamburg our marketability became indisputable. In our region our university first started education outside its headquarters in a Western European country. This form of education has a huge effect increasing the value and the quality – the university expanded with a department in Germany. Its importance has been proved by the enormous appreciating articles published in the leading German journals. So the classification, which consider the Semmelweis University to be a marketable university of Europe, is objective. The name of our university is known not only in our region, but all over the world as well, we are taken into account as a serious

partner, no wonder, that the leaderships of several co-institutions also envy the excellent position, which we got.

At European level

– By this time we became a Europe's level university in all the territories. We accomplished two PPP construction building-investments, and the plans of the third one – building of a college – are at advanced stage.

– **Whether will the university – which will be 240 years old next year – be able to keep its traditions in the modern buildings?**

– Consistent guarding of our roots and traditions doesn't mean preserving of the pouring walls – it means the conscious guarding of the values. I'm sure that our traditions will survive in the modern XXI. Century buildings as well, since the values are carried and guarded by the people. There are excellent examples at the university as well, as people living in the new buildings create traditions in them.

Future

– **My next question pries into the not too far future. I am curious to know what plans you have concerning to the time following the resignation your Rector post, which will be due in half a year?**

– I will be sixty years old next year, so following the resignation I may expect five years spending in my profession as an active leader. I would like to work in the territory of the department and the paediatrics, including researches, which will be more active than the earlier ones. Conceivable, that I will accept a few after my own heart ones of the continuously arriving social-public invitations.

– **Don't you bethink yourself of making a political carrier?**

– I have never considered being a *full-time politician*, only different journals spread opposite news about me. It is true that I have my opinion of the things, processes surrounding us in the world, and as a private individual I make no secret of them. Since by this means I can produce an effect on my micro environment, and I profess: sounding the truth, showing the good and the nice and the guide have such a beaming power, which will produce its fruit in time. However I'm not going to make a political carrier. But I'm sure: the Semmelweis University and the Department of Paediatrics has been for me in the first and most important position till now, and it will be so in the future as well. That'll be fine to spend more time among the young people, and to try to give them what was taught by **Goethe**: roots and wings.

Kata Tolnai

Translated by **Katalin Mezei**

Folytatás az 5. oldalról

hajtották az épület kiürítését. Külön köszönetet érdemelnek a technikai lebonyolítók, akik szintén kiváló munkát végeztek. A mondas szerint bajban ismerzik a barát és a jó ember. Nos, a költözés kapcsán összefogást és sok jó embert lehetett találni.

Jövő

– **Következő kérdésem nem is olyan távoli jövőt firtat. Arra lennék kíváncsi, milyen tervei vannak a jó fél év múlva esedékes rektori leköszönés utáni időre. A rektori poszt által jelenleg igénybe vett, akkor felszabaduló kapacitása hova kerül?**

– Jövőre leszek hatvanéves, tehát a leköszönés után még számítok szakmámban aktív vezetőként eltöltendő öt évre. A klinika és a gyermekgyógyászat terén kívánok dolgozni, beleértve a kutatásokat is, ahol szeretném növelni az aktivitásomat. Eddig is, és gondolom, a későbbiekben is érkeznek hozzám társadalmi-közéleti felkérések,

amiknek legtöbbször eddig időhiány miatt elutasítottam. Elképzelhető, hogy a jövőben a kedvemre valók közül néhányat elvállalok.

– **Nem gondol politikusi karrierre?**

– Soha nem fordult meg a fejemben, hogy *főállású politikus* legyek. Különböző újságok terjesztettek rólam ezzel ellentétes híreket, persze minden valóságalap, és ami a legmeglepőbb, az én megkérdezésem nélkül. Az igaz, hogy a világban minket körülvevő dolgokról, folyamatokról megvan a véleményem, és magánemberként ezt nem is rejtem véka alá. A véleményem hangoztatásával ugyanis hatással lehetek mikro-környezetemre, s meggyőződéssel vallom, hogy az igazság hangoztatása, a jó és szép felmutatása, a példaadás olyan kisugárzó erővel rendelkezik, amely idővel meghozza gyümölcsét. De politikusi karrierre nem készülök. Amit viszont biztosan tudok: eddig is és ez után is számomra az első, a legfontosabb hely a Semmelweis Egyetem és a gyermekklinika. Jó lesz több időt tölteni fiatalok között, s megpróbálni azt adni nekik, amire **Goethe** tanít: *gyökereket és szárnyakat*.

Tolnai Kata

Hídépítő kardiológusok

Az egyetemi tudományos élet valódi ünnepévé lett az idén XVII. alkalommal rendezett Semmelweis Symposium. Unikális szakmai programmal, s világszínvonalat képviselő magyar és külföldi előadókkal ajándékozták meg a szervezők az érdeklődőket. Az eredmény nem maradt el: több mint 500 résztvevővel, három napon keresztül folyamatos telházszal zajlott a nemzetközi tudományos rendezvény a Semmelweis Egyetem kebelén, dr. **Merkely Béla** professzor és a Kardiológiai Központ csapatának szervezésében.

■ **Hugo Katus** (Heidelberg), **Merkely Béla**, **Heikki Ruskoaho** (Oulu), **Stefan Janssens** (Leuven), **Udo Hoffmann** (Boston) és **Tóth Miklós**

A symposium első napjának reggelén csúcstechnológiás szív-MR készüléket avattak fel (cikk erről a 9. oldalon), a második és harmadik napon pedig egyenes közvetítéssel videokonferencián találta magát a publikum. Elsőként egy éppen akkor beszállított 63 éves akut szívinfarktusos férfibeteg elzárt koszorúérét tágitották és helyeztek bele stentet, amit a konferencia nézői is láthattak a kivetítőn. Ezt követően az invazív kardiológia napjainkban adott csúcstechnológiát igénylő katéteres „gyémánt-fúrással” (rotabláció) tágitottak meg egy hosszú meszes szűkületet élő adásban. Sor került az első magyarországi on-line szív-CT elemzésre is a Pozitron Diagnosztikai Központból. A symposium harmadik napja a szívelektrofiziológia jegyében telt; az előadások között pedig folyamatosan mutatták az elektrofiziológiai műtőt, ahol pitvarfibrilláció és kamrai tachycardia ablatiót végeztek a Kardiológiai Központ orvosai.

Udo Hoffmann, a Harvard Egyetem professzora a 28-án tartott sajtótájékoztató elismerően szólt a lezajlott beavatkozásról, mondván, a műtėti közvetítések igen magas szakmai színvonalon történtek. Mint megjegyezte, ilyen közvetítést korábban csak

egy-egy nyugat-európai és amerikai kongresszusokon látott. E tekintetben is élvonalba került az egyetemi Kardiológiai Központ. **Stefan Janssens**, a Leuveni Egyetem professzora is elismeréssel nyilatkozott a központban folyó szakmai munka színvonaláról. Fontosnak tartotta kiemelni: az elért kiváló eredmények nagyban köszönhetők az itt folyó tudományos kutatásoknak és az aktív kutatócseréknek. **Merkely Béla** is megerősítette: a centrum nyitott a tudományos eredmények késedelem nélküli felhasználására, az új eljárások és technikák bevezetésére.

Szélesebb fejlődésben

Napjainkban óriási fejlődésen megy keresztül a kardiológia. Mind az invazív, mind a non-invazív vizsgálómódszerek terén átütő előrelépések történtek. Az invazív területen a szívkatéteres infarktuskezelésnek van kiemelt szerepe, de non-invazív módszerekkel, vagyis katéterezés nélkül is meg lehet állapítani, hogy ki az igazán veszélyeztetett beteg: a szív CT és MR vizsgálata alapján. A CT a koszorúerek, az MR pedig a szívizom állapotáról adhat részletekbe menő képet.

A működését nemrég megkezdett MR laboratórium Magyarországon egyedülálló, s a legmodernebb készülékekkel végzi az infarktus és a stroke ellátásához szükséges vizsgálatokat. A Kardiológiai Központ, a hazai legnagyobb infarktusellátó centrum, hat éve vesz részt a heveny szívinfarktus ügyeletben, amelyet 2009-től – amerikai mintára – szervezett stroke-ellátással együtt végeznek majd.

Azért, hogy a klinikán folyó munkát a legmagasabb színvonalon végezhesék, kapcsolatot – hidat – kell építeni a világ különböző helyein működő ellátó központokkal; egyrészt a kutatók és a gyakorló orvosok között, másrészt az orvos kollégáknak egymás között – hangzott **Merkely Béla** professzor összegzése.

Tolnai Kata

Fotók: **D. Kiss Balázs**

Mikulás és filmsztár a Tűzoltó utcai gyerekklinikán

A Mikulás és a Hótündér ellátogatott december 5-én a Semmelweis Egyetem II. számú Gyermekgyógyászati Klinikájára, hogy vidám ünnep keretében megajándékozza a kórházban ápolat kicsinyeket. Mikulás-váró műsorával megörvendeztette a gyerekeket **Fenyő Iván** színművész és **Lala bohóc**. Az eseményen a Samsung Electronics Magyar Zrt. HD televíziókat, a Microsoft Magyarország Kft. Xbox 360 konzolokat adott a Klinikának.

T.K.

Semmelweis Symposium 2008

Semmelweis Symposium presenting different medical topics has been organized 17 times till now. This year the symposium was organized by the Heart Centre of Semmelweis University, and its topic was cardiology. The official language of the conference was English, and its motto was as follows: „Building bridges from basics to invasive cardiology”. The venue of the presentations were the Clinical Centre of Semmelweis University in Városmajor and the lately renewed, imposing Barabás Villa Conference Hall in the close neighbourhood of that. The papers of the Symposium were clear for each academic member and student of our university as well as for all the people, who were interested in the novel results of cardiology.

Bursting development in cardiology

The last 50 years have caused a bursting development in cardiology, based on the more detailed knowledge of basic cardiovascular science and the development of diagnostic and therapeutic methods. The series of presentations at the symposium showed the dynamically changing segments of this territory from the basics to the therapeutic methods, applying the most modern techniques. The prestige of the program was raised by the fact that the Rector of our University, Prof. Tivadar Tulassay and the Hungarian Society of Cardiology patronised this symposium.

Cardiovascular MRI

The scientific program of the Semmelweis Symposium was preceded by the opening ceremony of the new MRI laboratory of the Heart Centre of Semmelweis University. This laboratory is unique in Hungary and is among the newest ones in Europe. The extraordinarily fast MRI equipment is specifically applicable to reveal cardiovascular and neural bias. It will serve as an important diagnostic device of the high-level medical attendance of heart-attacks and strokes, which has high significance at Semmelweis University. The new equipment disposes of the best technical indices of its category, its application allows to reach such an image quality and examination speed that makes it possible to achieve the histological level like examinations, obviously without applying x-rays. The MRI equipment is also applicable for such special cardiologic examinations as coronary artery imaging, and the examinations of blood supply and viability of cardiac muscle.

The Heart Centre of Semmelweis University, as the greatest centre treating Hungarian patients having a heart attack, takes part in the 24-hour duty of the treatment of acute myocardial infarction, which is completed by organized stroke treatment following the American pattern.

Highest-level cardiology

The scientific program of Semmelweis Symposium touched upon all the current issues of cardiology. One of the emphasized subjects of this symposium was heart failure. Beside its pathophysiological background its clinical therapeutic solutions such as heart transplantation and artificial heart implantation applied in patients being in utterly grievous condition were discussed as well. Another significant issue was atherosclerosis that is thought to be the endemic of our age and is the major cause of heart attacks. Additional accentuated field meant the electrophysiological examinations and non-medication treatment of arrhythmias, the primary pathological factors of sudden cardiac death. In a separate session the potential diagnostic and therapeutic methods of future cardiology were discussed: cardiovascular genetics and stem cell therapy. In each session both foreign and Hungarian professionals of the international frontline, many of them arriving from the US and Western European countries discussed the current stance of cardiovascular science.

On-line case presentations

On-line case presentations from the Heart Centre provided extraordinary experiences for the participants, and it was a great opportunity for them to join the operative work running at the clinic. Catheter-

Foto: Balázs Merész

■ Organizers: **Zsolt Szelid, Kálmán Hüttl, István Édes, Endre Zima, Béla Merkely, László Gellér, Pál Soós and Vince Wagner**

based diagnostics and treatment protocols, dilatation of coronary arteries and stent implantation in patient with acute heart attack were live broadcasted on-line. During the presentations from the cardiac electrophysiological laboratory catheter treatment of patients with arrhythmia, the destruction of detrimental cardiac tissue responsible for arrhythmia after mapping was followed by the audience. During the interventions the participants of the conference could join the decision-making mechanisms in the therapy and can receive answers to the occurrent questions directly from the interventional cardiologist and the invited lecturer.

Cardio CT in the early diagnosis of coronary artery disease

Beside the operative broadcasts we provided the participants with the possibility of on-line introduction of one of the most novel cardiologic diagnostic process. The venue of the live case presentations was a private institution, the Pozitron Diagnostic Centre, an educational institute of Semmelweis University, where a multi-slice Cardio-CT belonging to the most up-to-date ones in the world has been operating since the March of 2008. In the last few months it has been proven that Cardio-CT can exclude the coronary artery disease effecting significant lumen obstruction with similar results like invasive catheterization. „Dual Source CT” equipment working with two radiation sources allows better time and space resolution than ever before. Furthermore, beside a lower x-ray dose it reflects the heart more easily than traditional spiral CT devices, that makes an appropriate examination of patients with arrhythmia of high cardiovascular risk possible.

The Semmelweis Bridge project

This year Semmelweis Symposium was also an opening event of a cardiology-focused initiative creating a network, called the Semmelweis Bridge Project, including 14 world-famous universities. Semmelweis University applied in international cooperation for support of its projects ranging from basic science to applied research of innovative research teams by the National Development Agency in the frame of the Hungarian TÁMOP. The primary purpose of Semmelweis Bridge Project is the formation of an international research group with numerous members, who can execute the examinations of the different causes of heart failure in its complexity. For this it integrates the concerned research centres of universities and creates acknowledged international research cooperations involving other concerned universities and enterprises.

The Semmelweis Bridge Project aims at adapting international research experiences in Hungary. That is the reason for having chosen the 17th Semmelweis Symposium to be the opening event of the project.

Dr. **Pál Soós**

Szív-MR készülék a Kardiológiai Központban

Minden eddiginél részletesebb és pontosabb háromdimenziós anatómiai és funkcionális analízisre képes csúcstechnológiás MR készülék használatát kezdték meg a Semmelweis Egyetem Kardiológiai Központjában.

A szív vizsgálatára kiemelten alkalmas, a legmagasabb hardver és szoftver fejlettséggel rendelkező MR készüléket november 27-én, a kurrens kardiológiai kérdésekkel foglalkozó Semmelweis Symposium nyitó eseményén avatták fel.

A vendégek számára dr. **Merkely Béla**, a Kardiológiai Központ igazgatója mutatta be a készüléket, amely három dimenzióban teljes mértékben letérképezi a szívizomzatot, sőt: szövettani-szintű mélységig képes elemezni azt. Emellett, az új eszközzel dinamikus 4D jellegű MR-angiográfia végezhető az érrendszer részletes ábrázolására. Az új MR készülékkel készített felvételek az orvos számára a diagnózis készítésekor minden eddiginél pontosabb információt adnak a szívizom-elfajulás, a veleszületett szívbetegségek, az infarktus, az élő szívizomzat vizsgálatakor.

Az MR készülék lényegében egy normál, a mágneses rezonancia elvén működő képalkotó diagnosztikai eszköz, amelyet a célirányosan fejlesztett hardver és szoftver technológia révén lehet kifejezetten a szív- és érrendszeri betegségek vizsgálatára alkalmazni. A készülék továbbá képes telemetriás jeltovábbításra, ami kábel nélküli monitorozást tesz lehetővé; így kábelkötegek nélkül, folyamatosan követhetők a beteg életfunkciói.

Kutatásokban is használják

Az esemény vendégei nemcsak a non-invazív diagnosztikai eszközt tekinthették meg, hanem a Kardiológiai Központ intenzív részleget is, amely az akut ellátást szolgálja. Jövő évtől a Semmelweis Egyetem részt vesz az agyi érkatasztrófák sürgősségi ellátásában, így nélkülözhetetlenné vált az intenzív betegellátáshoz szükséges felszereltség megteremtése.

Merkely professzor megköszönte a Philips európai és magyar vezetőinek, hogy olyan készüléket hoztak ide, amely a szív vizsgálatára kifejezetten alkalmas, úgy véli, az egyetemen folyó nagy kutatásokban; elsősorban a hirtelen szívhalál és a strukturális szívbetegségek kérdéskörében nagy hasznát veszik a készüléknek, emellett fontos szerepet szán nekik a most induló összejt projektjükben is. Végezetül megköszönte az

egyetem vezetésének, hogy lehetővé tették a gép beszerzését.

Vitorlát fel

Prof. dr. **Tulassay Tivadar**, az egyetem rektora emlékeztetett arra, hogy még mindig magas a kardiovaszkuláris halálozások száma hazánkban, tehát akad bőven tennivaló. Az egyetem felelősséggel közelít ehhez a

kérdéshez is, kiemelt feladatának tekinti a fejlesztések támogatását. Természetesen kell hozzá olyan ember is, aki felvonja a vitorlát. „A nagyon nagy vitorlát felhúzó professzor itt áll mellettem – fordult dr. Merkely Béla felé –, és mi megpróbáltunk egy kicsi szelet belefűjni.” Sikeresnek tartotta az egyetemi kardiológia felvirágoztatását célzó programot, a fejlődés ívét töretlennek ítélte, remélve, hogy húzóerővé válhat ez a modern berendezés az elvándorolással, orvos- és szakápoló hiánnyal küszködő ágazatban. Az egyetem vezetői szeretnék elérni, hogy szívesen jöjjenek ide medikusok, szakorvosok, az oktatásban, kutatásban részt vevő szakemberek, és találjanak mindig valami előrevívót, újat az intézmény falai között.

Ilyen magas szinten felszerelt kardiológiai készülék kétszáz kilométeres körzetben nem található Magyarországon, háromszáz kilométeren belül is mindössze csak kettő hasonló van – tájékoztatta a résztvevőket dr. **Eröss György**, a Philips magyarországi igazgatója, aki úgy véli, kiváló tudásbázisra került a berendezés. Huszonegy év alatt ez a harmadik beszerzett korszerű MR berendezés, derült ki dr. **Hüttl Kálmán**, a Kardiológiai Központ Képző Diagnosztikai Részleg vezetőjének szavaiából. Az első MR készülék 1987-ben került ide, amely akkor még COCOM-listás volt.

S. J.

Nagy sikerű gyakorlati ultrahang kongresszus

A SON-ART program keretében az ősz folyamán rendezték meg az I. Nemzetközi Gyakorlati 3D/4D Ultrahang Tanfolyamot, amelyet az I. sz. Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika szervezett Rigó János egyetemi tanár vezetésével, a Medison cég támogatásával, 80 orvos és szonográfus részvételével.

A tanfolyam résztvevői a 3D/4D ultrahang-technika magzati fejlődési rendellenességek diagnosztizálásában betöltött szerepéről hallhattak kitűnő előadásokat. A meghívott előadók között szerepelt többek között **Eberhard Merz** professzor, a Német Orvostudományi Ultrahang Társaság elnöke, **Karim Kalache** professzor a Charité Egyetemről, **Javier Pérez-Pedregosa** Spanyolországból, **Rosa Bataeva** Oroszországból és **Julie Bartholomew** Hollandiából. A magyar előadók közül **Arany Antal** és **Vizer Miklós** adjunktus a Pécsi Tudományegyetemről a 3D/4D ultrahangtechnika és a nőgyógyászati betegségek, a PCO szindróma és a kismedencei tumorok diagnosztikájában betöltött szerepét, **Fekete Tibor** tanársegéd az I. sz. Szülészeti és Nőgyógyászati Klinikáról

a koraterességben való alkalmazhatóságát ismertette.

A kurzuson nagy hangsúlyt kapott a gyakorlati képzés: a „PC training” során 18 laptop segítségével, interaktív módon szerezhettek személyes tapasztalatokat a résztvevők. Számos újonnan kidolgozott 3D/4D ultrahang-technikai szoftver használatával a magzati anatómia minden eddiginél részletesebb vizsgálata vált lehetővé.

Várható, hogy a szülészeti-nőgyógyászati kiemelten nagy szerepet kap a szóban forgó ultrahangtechnika. Egyrészt a teresség alatt a házaspárok számára különleges vizuális élményt nyújt, másrészt viszont a rohamosan fejlődő technikák segítségével a magzat anatómiai eltéréseinek ábrázolásában is nélkülözhetetlen segítséget ad.

Tudományos díjazottak

Huzella jutalomdíjas

Egyetemünk világhírű szövettanász-biológus professzorának, **Huzella Tivadarnak** tiszteletére alapított díjat 1990 óta szavazza meg minden évben az Egyetemi Szenátus, az orvosi elméleti tudományok terén elért kiváló eredményekért.

Ez évben a Huzella emlékérem és jutalomdíj birtokosa: dr. **Csanády László**, az 1995-ben végzett fiatal oktató és kutató, az Orvosi Biokémiai Intézet adjunktusa. Emlékelőadásának címe: *A CFTR klorid csatorna, egy modell ABC fehérje kapuzási mechanizmusának vizsgálata*.

Csanády doktor jelen témájával a nem ritka betegség, a cisztikus fibrózisban jelen lévő hibás gén (fehérje) viselkedésével, pontosabban ezen klorid csatornanyitási, illetve záródási (kapuzási) mechanizmusával 1995 óta foglalkozik folyamatosan. Kutatásait az első öt évben a New-York-i Rockefeller Egyetemen, a további nyolc évben egyetemünk Orvosi Biokémiai Intézetében végezte. A fiatal kutató a vizsgált ioncsatorna kapuzási ciklusának molekuláris értelmezését adja, amennyiben a szabályozást ATP, vagy

■ Csanády László

foszforilációs folyamat biztosítja. A nyitási és csukódási sebesség meghatározásával termodinamikai profilt állít fel. A hőmérséklet függőség fogalmának bevonásával, úgy tűnik, új utat nyit meg az ioncsatornák nyitási-záródási mechanizmusának értelmezésében.

Az ünnepi előadáson, melyet dr. **Ádám Veronika** tudományos rektorhelyettes vezetett, a nagyszámú hallgatóság sorában megjelent a névadó leánya, **Huzella Fabiola** is.

Jendrassik jutalomdíjas

A legkitűnőbb klinikai kutatási eredményekért 1962 óta ítéli oda az Egyetemi Szenátus a **Jendrassik Ernő** emlékérmét és jutalomdíjat, melyet ez évben dr. **Merkely Béla** egyetemi tanár, a Kardiológiai Központ - Kardiológiai Tanszék igazgatója vehetett át.

„A szívelektrofiziológia és az invazív kardiológia új módszerei” című ünnepi előadás fő témája az aritmiák mechanizmusának vizsgálata volt, mely kutatás fontosságát jól mutatja egyrészt a hazánkban évente regisztrált több mint húszezer hirtelen szívhalál, másrészt a pitvarfibrilláció életkorral növekvő, 5-10%-os előfordulása az idősebb korosztályban.

Az előadás keretében betekinthettünk az endogén aritmogén peptid, az endothelin elektrofiziológiai hatásainak immár évtizedek óta zajló experimentális és klinikai vizsgálataiba. Képet kaphattunk az alap kutatások közvetlen klinikai eredményeiről, olyan non-farmakológias antiarrhythmias módszerekről, mint a pitvarfibrilláció kezelésére alkalmazható paraszimpatikus neu-

■ Merkely Béla

rostimuláció (az AV csomó körüli idegfonat ingerlése), vagy a transoesophagealis kardioverzió. Bemutatást nyertek az egyre szélesedő indikációkkal alkalmazott pacemaker terápia folyamatos fejlesztésére irányuló kiemelkedő klinikai jelentőségű vizsgálatok, mint például a defibrillációs sokk morfológia tesztelése vagy a szív-éltelenség reszinkronizációs kezelésének optimalizációja.

Az előadás második részében a díjazott be-

Kutatási díj

Dr. **Mócsai Attila**, az Élettani Intézet egyetemi docense októberben elnyerte pályázatával a Sanofi-Aventis Magyar Kutatási Díját. A cég ezzel a kitüntetéssel azokat a Magyarországon folytatott kutatásokat kívánja elismerni, amelyek fontos, az eredeti gyógyszerkutatásban felhasználható, új tudományos ismeretekhez vezettek. Idén ezt dr. **Mócsai Attila** (képkön), dr. **Ligeti Erzsébet** egyetemi tanár tanítványa érdemelte ki a sejten belüli információáramlás és bizonyos autoimmun kórképek vizsgálata terén elért kutatási eredményeiért. Pályázatának címe: *A gyulladásgátlás új molekuláris támadáspontjainak azonosítása a génhányos knockout egerek segítségével*.

Sanofi-Aventis/Chinoin Díjak

Két publikáció szerzőit jutalmazták a Semmelweis Egyetemen végzett kutatásaik alapján: dr. **Fekete Andrea**, az I. sz. Gyermekgyógyászati Klinika orvosa és dr. **Rosta Klára**, az I. sz. Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika rezidense a cukorbetegség vese-szövődményének lehetséges megelőzésére vonatkozó közleményéért, míg **Udvardyné dr. Galamb Orsolya**, a II. sz. Belgyógyászati Klinikán működő Molekuláris Medicina MTA Kutatócsoport tudományos munkatársa a vastagbél-daganatok molekuláris szintű különbségeivel foglalkozó dolgozatáért nyerte el az elismerést. -a

számolt az akut koronária szindróma modern hazai ellátásának megszervezésére irányuló óriási erőfeszítésekről és világszínvonalú eredményeiről, továbbá a percután koronária intervenciókkal kapcsolatos nagyszámú betegen végzett klinikai vizsgálatokról.

Előadása végén dr. Merkely Béla mestere, a kiváló szív-elektrofiziológus dr. **Juhász Nagy Sándor** emlékének adózott.

A nagy sikerű előadás után az emlékérmét dr. **Ádám Veronika** tudományos rektorhelyettes adta át, a díjazott kiemelkedő emberi és kutatói értékeinek méltatása mellett.

Dr. Donáth Tibor

Semmelweis-díjas

A Semmelweis Egyetem legrangosabb kitüntetésének, a Semmelweis emlékéremnek és jutalomdíjnak 2008. évi nyertese dr. **Falus András**, a Genetikai, Sejt- és Immunbiológiai Intézet igazgatója, az MTA rendes tagja. Az Egyetemi Tanács által 1959-ben alapított, a kiemelkedő iskolateremtő oktatói és tudományos munkásságot elismerő díjat **Ádám Veronika** tudományos rektorhelyettes, az MTA tagja adta át a díjazottnak november 13-án, a NET Tanácstermében.

Falus András 1970-ben szerzett biológus diplomát az ELTE-n. Későbbi kutató pályáját meghatározta az egyetemi évek során **Ádám György** és **Gergely János** irányításával élettani és immunológiai területen végzett tudományos diákkörös munkája. Az egyetem elvégzése után az ELTE Összehasonlító Élettani Tanszékén neurokémiai és neuroimmunológiai kutatást folytatott, majd 1975-től az Országos Reumatológiai és Fizioterápiás Intézet Immunológiai Osztályán dolgozott **Merétey Katalin** irányításával. 1990-1994 között az ORFI Molekuláris Biológiai Osztályát vezette. 1994 óta igazgatója egyetemünk Genetikai-, Sejt és Immunbiológiai (korábban Biológiai) Intézetének. 1983-ban lett a biológiai tudományok kandidátusa, 1990-től az biológiai tudományok doktora, 2001-től az MTA levelező, 2007-től az MTA rendes tagja.

Tudományos életút

Pályája kezdetén elsősorban az immunkomplexek és autoantitestek mérésével és diagnosztikus jelentőségük kérdéseivel foglalkozott, majd érdeklődése a gyulladásbiológia, az IL-6, valamint a hisztaminbiológia kérdései felé fordult.

Már évekkel ezelőtt felismerte, hogy korunk legígéretesebb paradigmaváltása a tudományos kérdések rendszerszemléletű orvosbiológiai megközelítése. Előrelátó módon felismerte azt is, hogy a molekuláris orvostudomány területén végzett kutatás és az informatika szinergizmusa nélkül nem képzelhető el lényegi áttörés a jövő orvosbiológiájában.

Az általa vezetett intézet multidiszciplináris kutatási területei közé tartozik az immungenomika, az allergia genomika, az onkogenomika, a génchip/SNP technológia, a génexpresszió szabályozás, a nem-kódoló DNS, a genetikai útvonal-analízisek és a rendszerszemléletű biológia/systems biology.

Az Országos Genomikai Konzorcium egyik alapítója és elnökségének tagja, a hazai biobank hálózat megszervezője, két genomikai core facility vezetője Budapesten.

Tudományos közleményeinek száma: 302, kumulatív impakt faktora: mintegy 720, független idézet: körülbelül 3000, h index: 28.

■ Falus András

Eddig 4 tankönyvet, 5 szakkönyvet és hozzávetőlegesen 20 könyvfejezetet írt.

Oktatói tevékenysége

Közreműködésének köszönhetően kapott helyet a Semmelweis Egyetem kurrikulumban az immunológia oktatás, bevezetésre került „Az immunológiai alapjai” mint elméleti tantárgy. A tárgy tematikájának kidolgozója, oktatója és tankönyvírója. Az immunológia mellett genetikát/genomikát oktat, és gyakran tart tudományos ismeretterjesztő előadásokat. A magas színvonalú ismeretterjesztést – mint kutató és mint a felsőoktatásban részt vevő vezető oktató – kötelességének tekinti. Tudományos tevékenysége mellett végzett kiemelkedő ismeretterjesztő munkásságát ismerte el „Az év ismeretterjesztő tudósa” díj, melynek nyerteseként az International Star Registry (London) bejegyzése alapján Falus András professzor nevét viseli 2001-től a Pajzs (Scutum) csillagképben egy csillag.

Iskolateremtő munkássága

A Humán Molekuláris Genetika és Géndiagnosztika alapjai című PhD iskola program-vezetője. Vezetésével eddig huszonöt PhD hallgató nyert fokozatot. Számos egykori tanítványa dolgozik jelenleg a National Institute of Health és a Harvard Medical School kutatóhelyein.

Az általa vezetett kutatói műhelyben teljes szakmai és emberi támogatást élveznek a pályakezdő fiatal kutatók. A rendszerszemléletű biológiai gondolkodás átadását és terjesztését szolgálja a Semmelweis Genomikai Hálózat, melynek szervezője és vezetője 2001 óta.

Nemzetközi elismertség

Vezetőségi tagja a Nemzetközi Immunoinformatikai (Immunoinformatikai) Társaságnak, s számos további hazai és nemzetközi társaságnak. Az első Nemzetközi Immunogenomikai Konferencia (2004) és az első Immunoinformatikai Világkongresszus (2006) szervezője és elnöke. A „European Strategic Forum on Research Infrastructures” magyar képviselője. Rendszeres bírálóként dolgozik az Európai Unió tudományos programjaiban. Nemzetközi folyóiratok főszerkesztője, illetve szerkesztőbizottsági tagja.

Emberarcú tudós

Nagy ívű, előre tekintő gondolkodás, nyitottság, együttműködési készség és mások tisztelete jellemzi. A tudomány mellett a pozitív emberi kapcsolatok és a művészetek is alapvetően hozzátartoznak nála az élet teljességéhez. Évek óta foglalkozik a tudomány, ezen belül elsősorban a genetika etikai és világnézeti kérdéseivel.

Egy tárgyilagos méltatás igen kevéssé tükrözheti azt, ami talán legjellemzőbb rá: olyan vezető, aki meleg emberi hangulatú alkotóműhelyt teremt és működtet sikeresen.

Dr. Buzás Edit

Magyar Örökség díjas

A Magyar Örökség-díj Bírálóbizottsága a beérkezett javaslatok alapján dr. **Schultheisz Emil** professzornak ítélte oda elismerését, amelyet szeptember 20-án a Magyar Tudományos Akadémia Dísztermében adtak át a kitüntetettnek, felidézve életrajzának fontosabb eseményeit. Az ÁOK Közegészségtani Intézet professor emeritusának életművét a folyamatos, több embert kívánó, konokul szorgalmas és termékeny munkásság jellemzi. Későbbi lapszámunkban olvashatnak cikket a professzor munkásságáról.

Junior Prima díjas

Dr. **Lazár Áron** Junior Prima díjban részesült Magyar Tudomány kategóriában. 2005-ben summa cum laude diplomát szerzett az ÁOK-n, ösztöndíjas PhD képzését idén augusztusban fejezte be a Doktori Iskolában. Róla is későbbi lapszámunkban olvashatnak cikket.

Konferencia az Egészségtudományi Karon

Egészségtudományi Konferenciát rendeztek november 26-án délután az ETK-n. A Magyar Tudomány Ünnepe alkalmából tartott félnapos eseményen tíz előadást hallgathattak meg az érdeklődők dr. Szabolcs István tanszékvezető egyetemi tanár, főigazgató-helyettes elnökletével. A tanácskozáson, melynek védnöke dr. Mészáros Judit főigazgató volt, egyebek mellett szó volt a kábítószer fogyasztók és nem fogyasztók gondolkodásának feltérképezéséről, a változó családalapítási tendenciákról, a McKenzie módszer alkalmazásáról gerincbetegeknél, valamint gyógyításról és propagandáról a klasszikus ókorban.

A tudományos ülésen dr. **Hoyer Mária**, **Soósné dr. Kiss Zsuzsanna**, dr. **Pénzes Melinda**, dr. **Gondos Tibor**, **Nyergesné Relle Éva**, **Lichthammer Adrienn**, dr. **Székely Andrea**, **Kiss Judit**, **Székrenyesi Csaba** és **Némethné dr. Gradvohl Edina** számolt be szakterületének legfrissebb eredményeiről. Az egyik legnagyobb szakmai érdeklődést kiváltó előadásban a csontvelői összegek vizsgálatában elért újabb tudományos eredményeket ismertette **Kiss Judit**. A konferenciával párhuzamosan kiállítás nyílt az ETK Vas utcai épületének 100. évfordulója alkalmából. A **Kahlichné dr. Simon Márta** közreműködésével létrehozott tárlat anyagát a Semmelweis Orvostörténeti Múzeummal közösen állították össze.

A Vas utcai épület története

A Szentkirályi utca 14. szám alatti földszintes házban 1889-ben nyitotta meg dr. **Pajor Sándor** Vízgyógyintézetét, ahol fizioterápiás gyógymódokat alkalmazott. Az intézet gyorsan népszerűvé vált, így az épület szűknek bizonyult. Ezért nyílt meg 1908. október 10-én a dr. **Hüttl Dezső** építész, műegyetemi tanár által tervezett, kivitelezett *Pajor Szanatórium* a Vas utca 17. szám alatt. A beteglétszám fokozatosan nőtt, 1912-ben már több mint 2000 beteget vettek fel, az ápolási napok száma meghaladta a 22 ezret, a műtétek száma pedig elérte az 1300-at. Szükségessé vált a Szentkirályi utcai rész korszerűsítése. Az új épületegyüttest 1913-ban nyitották meg. Ezzel együtt bővítették a szakorvosi ellátást, korszerű fizioterápiás eljárásokat alkalmaztak, bevezették a rádiumsugaras gyógyítást. A külföldön is elismertté vált szanatórium gyógyító munkájában részt vettek a korszak kiváló és nevezetes orvosai. A második világháború után még három évig dr. Pajor Szanatórium névvel működött, majd 1949-ben államosították. Rövid

ideig görög sebesülteket ápoltak a Vas utcai Állami Kórházban, melyet 1950-ben felszámoltak, és *Görög otthon* néven a felgyógyultak lakhelyéül szolgált. Később átmenetileg pártiskola is volt az épületben. 1955 októberében a Fővárosi Tanács Végrehajtó Bizottsága renováltatta immár kórházként, melyet **Balassa János** sebész, egyetemi tanárról nevezték el.

Az épületben 1996. december 31-ig gyógyítottak, akkor a kórházi ágyak nagymérté-

Sanghajban jártak

A Jiao Tong Egyetem meghívására október 26. és november 7. között az ETK 10 fős delegációja Sanghajba látogatott. Az immáron rendszeresnek mondható cserekapcsolatban idén hat ETK-s oktató és munkatárs, valamint négy hallgató vett részt. A felejtetetlen tanulmányút során a csoport bepillantott a kínai egészségpolitika, valamint az egészségügy, illetve az egészségügyi felsőoktatás elméleti és gyakorlati helyzetébe. A szakmai programot szabadidős, kulturális események színesítették.

kü csökkentése miatt bezárták. A Fővárosi Önkormányzat és a Haynal Imre Egészségtudományi Egyetem között 1997-ben létrejött szerződéssel itt kapott helyet az Egészségügyi Főiskolai Kar. 2000 decemberében kezdődött el az épület rekonstrukciója, újjászületése. A korszerű egészségügyi felsőoktatás feltételeinek megfelelő épület ünnepélyes megnyitójára 2004 februárjában került sor.

Pap Melinda

Élettani díjazott

Az MTA Orvosi Tudományok Osztálya november 19-én az Akadémia elnöki tanácstermében adta át az idei **Miklós György** díjat dr. **Jakus Zoltánnak**, az ÁOK Élettani Intézet adjunktusának. A névadó kutatóorvos 2000. április 13-án hunyt el. Emlékének megőrzésére **Miklós Györgyné** alapítványt hozott létre, amely évente egyszer ítéli oda a díjat a patológia vagy a belgyógyászat területén dolgozó, 35 év alatti kutatóknak.

Tizedik előadás

Az ÁOK Tudományos Bizottsága és dr. **Falus András** professzor tájékoztatása szerint a Semmelweis Egyetem Genomikai Hálózat 8. évfolyamának 10. előadására november 26-án került sor a NET Tanácsstermében. Az előadó, **Thomas Pap** (Münster) „*Posttranslational control of inflammatory signaling pathways by small ubiquitin-like modifiers (SUMOs)*” címmel tárta az érdeklődők elé tudományos mondanivalóját.

-t

TF-en történt

Márványba vészték

A Semmelweis Egyetem új Doctor Honoris Causa professzora, dr. **Kelvin Davies** orvos, a Southern California dékánhelyettese, a Free Radical Biology and Medicine főszerkesztője „*Free Radicals and Oxidative Stress in Exercise: How it all Started*” címmel előadást tartott november 10-én a TF Kistanácsstermében. Ezután a kar főépületének földszintjén márványtáblát lepleztek le, amelybe bevészték az új Doctor Honoris Causa nevet és méltatták a professzor tevékenységét. Az előadásról későbbi számunkban olvashatnak beszámolót.

TDK-eredmények

November 13-án rendezték a TF-en a házi TDK-t. A konferenciát dr. **Tihanyi József** dékán nyitotta meg. Négy szekcióban összesen 38 előadás hangzott el: Az élsport edzés-módszertani vizsgálata; A sportmozgások humánbiológiai és kineziológiai vizsgálata; Az életmód és a szabadidősport vizsgálata; valamint A motivációs tényezők vizsgálata a sportban. A szekciókban első három helyen végzett hallgatókat jutalmazták és különdíjat is kiosztottak. Az esemény dr. **Radák Zolt** tudományos dékánhelyettes zárszavával ért véget.

Díjazott ETK-hallgatók

November közepén rendezték meg a Tudományos Diákköri Konferenciát az Egészségtudományi Karon. A szakmai rendezvényen, melynek elnöke prof. dr. Szabolcs István főigazgató-helyettes volt, a védőnő, az ápoló, a közegészségügyi-járványügyi felügyelő, a népegészségügyi ellenőr, a gyógytornász, a dietetikus, a mentőtiszt szakok és szakirányok hallgatói tartottak előadásokat. Az eseményen kilenc kategóriában osztottak ki díjakat.

Szakmai nívódíj

Mester Ágnes Csilla (Tehéntejfehérje allergiás gyerekek kalcium bevitelének vizsgálata – dietetikus szak, IV. évfolyam)

Nívódíj

Simonová Erika (A sütőstúdiók szerepe a fenilketonúriás betegek edukaciojaban – dietetikus szakirány, III. évfolyam)

Vrauk Katalin (Koldokzsinrver eredet mesenchymális oszejtek izolálása és vizsgálata – közegészségügyi-járványügyi felügyelő szak, IV. évfolyam)

Szilagy Nóra (Galaktozszegeny fermentált tejkészítmény elállítása – dietetikus szak, IV. évfolyam)

Tóth Klára (Az Otago gyakorlatok hatása a részlegesen latasseruilt személyek statikus és dinamikus egyensúlyára – gyógytornász szakirány, III. évfolyam)

Kleber Anita (Teatipusok oszes polifenol tartalmának és antioxidáns aktivitásának oszehasonlto vizsgálata – 2008-ban végzett dietetikus)

Takács Hajnalka (Különböző csokoládék antioxidáns-tartalma, óvódás korú gyermekek és szüleik csokoladefogyasztasa – dietetikus szak, IV. évfolyam)

Ruda Viktória – Vikidar Eszter (Suilt zoldsegek alkalmazhatosaganak vizsgálata ketogén diétában – dietetikus szakirány, III. évfolyam)

Halhatatlanok díja

Szilagy Nóra (Galaktozszegeny fermentált tejkészítmény elállítása – dietetikus szak, IV. évfolyam)

Vrauk Katalin (Koldokzsinrver eredet mesenchymális oszejtek izolálása és vizsgálata – közegészségügyi-járványügyi felügyelő szak, IV. évfolyam)

Miklósi Ágnes – Nagy Noémi (A válás hatása a gyermekre, valamint a szulogyermekek kapcsolatra – védőnő szak, IV. évfolyam)

Magyar Gyógytornászok Tarsasaganak különdíja

Tóth Klára (Az Otago gyakorlatok hatása a részlegesen latasseruilt személyek statikus és dinamikus egyensúlyára – gyógytornász szakirány, III. évfolyam)

Orbán Judit (A zenészek hangszerhasználat során jelentkezo felső végtagi panaszainak felmérése, megelőzésének és kezelésének lehetőségei a gyógytornász fizioterapeuta szemszögéből – gyógytornász szakirány, III. évfolyam)

Magyar Védőnők Egyesületének különdíja

Farkas Natália Emese (Gyermekvallalasi, csaladalapitasi tervek vedonhallgatok körében – védőnő szakirány, III. évfolyam)

Miklósi Ágnes – Nagy Noémi (A válás hatása a gyermekre, valamint a szulogyermekek kapcsolatra – védőnő szak, IV. évfolyam)

Meggyes Mariann (A koraszülés megelőzésének lehetőségei a védőnői munkában – védőnő szak, IV. évfolyam)

Magyar ápolási Egyesület különdíja

ács Szidónia (Hálózati- és kutvizek oszehasonlto kémiai vizsgálata – népegészségügyi ellenőr szakirány, III. évfolyam)

Gubó Tünde (Korhazon belüli sürgősségi ellátó szolgalat a Szent Imre Kórházban – polo szakirány, részidős képzés, III. évfolyam)

Magyar Dietetikusok Országos Szövetségének különdíja

Nagy Erika (C-vitamin meghatározása paprikából – dietetikus szak, IV. évfolyam)

MBT Magyarország Kft. különdíja

Simonová Erika (A sütőstúdiók szerepe a fenilketonúriás betegek edukaciojaban – dietetikus szakirány, III. évfolyam)

HÖK különdíj

Szilagy Nóra (Galaktozszegeny fermentált tejkészítmény elállítása – dietetikus szak, IV. évfolyam).

Pap Melinda

Fotók: D. Kiss Balázs

Dupla elismerés

A TDK Konferencia egyik sikeres szereplője **Tóth Klára** (képünkön) harmadéves gyogytornaszhallgato volt, aki munkájával (Otago gyakorlatok hatása a részlegesen latasseruilt személyek statikus és dinamikus egyensúlyára) a Nívódíj mellett elnyerte a Magyar Gyógytornászok Tarsasaganak különdíját is. E teljesítményével továbbjutott diaklannyal a rendezvény után beszélgettünk.

■ Tóth Klára

– Milyen szándékkal választotta kutatási témáját?

– Szerettem volna bebizonyítani, hogy a rendszeresen végzett Otago gyakorlatok javítják a latasseruilt statikus és dinamikus egyensúlyát.

– Ez a célja, az elismeréseket látva, sikerült. Mennyi ideig tartott a kutatás, és hol tudta lebonyolítani?

– A gyakorlatokat 10 héten át végezték a reszrtvevok a Vakok Állami Intézetében.

– Hogyan értékeli oszsegegben az egész munkát?

– Pozitív eredményekkel zárult a kutatás, bár néhány kérdés felmerült bennünk, amire még a jövőben szeretnék választ kapni. A jó eredmények lelkesitenek, a munka folyamán nagyon jól éreztem magam. Öröm volt látni a latasseruilt mozgásában elért fejlődést. A szeretet és a jókedv, ami körülvett, nagy segítségét jelentett számomra.

– Mik a továbbí tervei?

– Mint említettem, folytatom a kutatást egy nagyobb létszámú csoporttal, hogy megerősítsem az eddig elért eredményeket.

T. A.

BioHealth

Nyolc hallgató élménybeszámolója

Már csak pár óra, és ismét magyar szavak ütnek meg a fülünket, a kalauzok jó reggelt köszönnek, a településeket jelző táblákat csípőből, megerőltetés nélkül olvassuk el... hazaérkezünk. Addig is, az utazástól ugyan kicsit megfáradtan, de rengeteg új élménnyel és tudással gazdagabban múltatjuk az időt. De álljunk csak meg egy pillanatra: mégis, kik vagyunk mi, és hogy is kerültünk ide? Többek közt erre is válaszolunk élménybeszámolóinkban.

Negyedéves egészségügyi informatikus menedzser hallgatók vagyunk a Semmelweis Egyetemen, és a vonatunk éppen Németországból zakatol hazafelé. Az egyetemi képzés keretében ismerkedtünk meg a BioHealth projekttel, amit a Helmholtz cég hozott létre, az e-Health biztonsággal kapcsolatos területeinek szabványosításával foglalkozik. Fő célja nyitott környezet kialakítása, mely támogatja a szabványosítási eredmények eljuttatását az európai érdekcsoportoktól a fontos szabványosítási bizottságokhoz. Visszacsatolási lehetőséget nyújt, hogy azok tevékenysége a lehető legszélesebb egyetértésen alapuljon. A BioHealth projektet (www.bio-health.eu) az Európai Unió „Innovation and Enterprise” szponzorálta idén augusztusig.

Fogadás früstökkel

Visszatérve történetünkhöz, nekünk, hallgatóknak egy szakdolgozat megírása volt a feladatunk, akár egyénileg, akár kisebb csoportban. Három különböző témából választhattunk, természetesen kapcsolódva a BioHealth projekthez, majd a kész pályázatokat elő is kellett adnunk a témában érintett magyar, illetve német „zsűrinek”, végül az első négy pályázatot készítő hallgató utazhatott Münchenbe, hogy kint szórakozással egybekötött négynapos „továbbképzésen” jobban elmélyüljön, és aktívan részt vegyen a projektben.

Mi nyolcan voltunk a szerencsés kijutók. Vonatunk július 14-én, hétfőn este indult a Keleti pályaudvarról. Az első pár órás izgalmon végül úrrá lett az éjszaka sötéte, elcsendesedtünk és próbáltunk álmot csalni a szemünkre. A vonat (kedd) reggel hét

■ **A cikk szerzői (guggol) Kalmár István, Herman Péter, (áll) Pálos Nikolett, Remete S. Gergő, Frigyesy Róbert, Csuzi Szilvia, Hegedűs Tamás és Merth Gabriella**

óra tájban ért be az állomásra, ahol már várt minket **Claudia Hilderbrand**, a német fél képviselőtében. A Helmholtz Centrum felé vettük utunkat. A központban nagy szeretettel és, úgymond, „Willkommen Frühstück”-kel vártak. Rövid megbeszélés következett, majd elfoglaltuk szállásunkat. Még aznap körbevezettek minket a centrumban, és meghallgattunk pár érdekes előadást, melyekből többek között megtudhattuk, mivel foglalkoznak a központ részlegei. A „kötelező” program után a csoport szervezett magának egy kis városnézést.

Teljesítés talpraesetten

Másnap (szerda) reggel a Helmholtz Centrumban kezdtünk és gyakorlatilag az egész napunkat ott töltöttük, hiszen eljött az ideje, hogy mi is besegítsünk a projektbe. Három csoportra oszlottunk, hogy minél hatékonyabban tudjuk elvégezni a Claudiák által kijelölt három feladatot, melyek a következők voltak:

1. a Helmholtz honlap „magyarosítása” – fordítás,
2. egy magyar nyelvű hírlevél készítése,
3. magyar nyelvű cikkek és standardok keresése, amelyek feltehetőek a honlapra.

A feladatok teljesítésére valamivel több mint egy nap állt rendelkezésünkre, ám a csapat remek összhangjának köszönhetően gyakorlatilag még aznap befejeztük. Az értékelésre két nap múlva került sor, elmondásuk szerint nagyon meg voltak elégedve a teljesítményünkkel. Ám néhányunkra délután még várt egy jelentősebb feladat: prezentálni azt az előadást, ami Magyarországon is elhangzott, immáron azonban angolul, amit az előadók, talpraesettségüket bizonyítva, minden probléma nélkül meg is oldottak.

A harmadik napra (csütörtök) egész napos kirándulást szerveztek vendéglátóink Ausztriába, Rattenbergbe. Sajnos, az időjárás nem igazán kedvezett számunkra, de a kiváló hangulat és a sok szép látnivaló feledtette ezt. Körbejártuk a város nevezetességeit és megcsodáltunk egy üvegekészítő-műhelyt, majd megebédeltünk egy osztrák hagyományokat őrző vendéglőben.

Emlékezetes élmények

Eljött a negyedik nap (péntek) és egyben az utolsó, melyet házigazdáinkkal együtt töltöttünk el. A délelőtti folyamán városnézésen vettünk részt, valamint ellátogattunk egy helyi kórházba, melynek fő profilja inkább onkológiai jellegű volt. A délutánunkat a Helmholtz Centrumban töltöttük, majd a nap végén néhány köszönő szó és ajándék kíséretében elbúcsúztunk annak reményében, hogy a jövőben még számos projektet fogunk együtt véghezvinni.

Július 20-án, szombaton este indult vissza a vonatunk Magyarországra, így a csapatnak volt még egy teljes napja, melyet szabadon tölthetett el Münchenben. Abban a szerencsében volt részünk, hogy pont kintléttünkkor ünnepelte München városa 850. évfordulóját.

Mindannyian egy felejthetetlen élménnyel lettünk gazdagabbak. Itt szeretnénk megragadni az alkalmat, hogy ismét köszönetet mondjunk vendéglátóinknak – különösen **Claudia Hilderbrandnak**. Mindent megtették azért, hogy a lehető legjobban érezzük magunkat – ami sikerült is. A magyar oldalon köszönetet mondunk dr. **Simon Pál** tanár úrnak – aki felhívta a figyelmünket erre a projektre és mindvégig támogatott bennünket –, valamint dr. **Jávor András** tanár úrnak és **Avar Gábornak**, a Bull Hungary igazgatójának, akik lehetővé tették számunkra, hogy kijuthassunk és részünk legyen ebben az emlékezetes tanulmányútban.

(Későbbi lapszámunkban interjút olvashatnak dr. **Jávor András**sal - a szerk.)

A százéves Balassa utcai klinikák tiszteletére

Rendezvénysorozattal emlékeztek meg a Balassa utcai klinikák fennállásának 100. évfordulójáról. Az ünneplés nyitányaként a Semmelweis Kiadó, valamint a Pszichiátriai és Pszichoterápiás Klinika szervezte könyvbemutatóra került sor október 10-én az egyetem központi épületében. A két Balassa utcai klinika október 29-én közös családi anekdotaestet tartott. Az ünneplést október 30-án a Marketing és Kommunikációs Igazgatóság, valamint a klinikák szervezte egyetemi szintű, kiállítással egybekötött megemlékezés koronázta meg.

Könyvbemutató: A klinikák szakmai monográfiája

A Balassa utcai klinikák 100 éve című könyv bemutatójának helyszínén a meghívottak a Semmelweis Kiadó által igényesen kiadott kötet birtokosaivá válhattak. Az itt is családi hangulat annak volt köszönhető, hogy eljöttek személyes élményekkel megrakottan a két klinika jelenlegi és volt munkatársai is. A könyvbemutatót vezető **Havas Henrik** megnyitó beszédében azt emelte ki, hogy izgalmas olvasmányt jelentett számára a jól tagolt könyv, amelyben a klinikavezetőkhez rendelték hozzá a mozgalmas eseményeket rejtő éveket.

Integráló erővel

A könyv lektora, dr. **Kuncz Elemér** főorvos személyes élményként említette: 1947-ben lépett be először a most százéves épületbe, ahol sokat meséltek neki az akkor életük délen lévő kollégák. Kritikáit dr. **Huszár Ilona** professzor asszony tolmácsolta a szerzőknek; megbeszélte, milyen célzott területekre essen nagyobb hangsúly. A könyv integráló erővel hat: az ideg- és elmeorvosokat szakmai történetét tartalmazza.

Dr. **Bitter István**, a könyv társszerző-szerkesztője sajnálatát fejezte ki, hogy a szerkesztői munka oroszlánrészét végző Huszár professzor asszony és dr. **Szirmai Imre** professzor, a Neurológia Klinika volt igazgatója (1993-2007), a másik társszerkesztő nem tudott jelen lenni az ünnepélyes bemutatón. Professzor úr szerint elsőprő erejű szubjektív élmények maradtak ki a könyvből. Ahogyan például a 70-es években az akkori nappali kórházat megszervezték: alternatív koncerteket tartottak a pácienseknek a Kulich Gyula tér (a jelenlegi Kálvária tér) pincéjében. Akkor volt az érdeklődés, hogy **Juhász Pál** tanszékvezető professzor tanácsára a kapukat kinyitották a kíváncsi közönség előtt. Az új klinika épületét is hasonló koncepcióval lakott területre, a többi klinika közelébe építették az akkori fűvészkert egy részén. Az

■ **Bitter István és Bereczki Dániel**

épület helyszínének kiválasztásával azt is próbálták érzékeltetni, hogy nem valami egzotikus diszciplínát tanítanak itt, hanem "teljesen egyenértékű és egyenrangú tantárgyat", az épület megálmodója, dr. **Moravcsik Ernő** professzor elképzelései szerint.

Értéket mentettek

Az egyetem képviseletében dr. **Stubnya Gusztáv** stratégiai, működésfejlesztési és igazgatásszervezési főigazgató válaszolt Havas Henrik azon kérdésére, hogy mi lesz a sorsa az OPNI múzeumi könyvtárának? 2007 nyarán került az egyetem látókörébe, hogy a bezárára ítélt OPNI épületén kívül más érték is van, amit vagy megment az egyetem, vagy megszűnik. Idén vált egyértelművé, hogy az OPNI-ból származó összes értéket, így a könyvtárat is, értékes levéltári emlékekkel a pszichiátria és neurológia fellegvárát képező, most 100 éves egyetemi épület fogja átvenni. A főigazgató megköszönte dr. **Táncos Lászlónak**, a Semmelweis Kiadó igazgatójának, hogy ismételten értékes könyvvel örvendeztette meg az egyetemet.

A szervezőbizottság elnöke, dr. **Simon Lajos** hozzászólásában kiemelte, hogy az OPNI könyvtár megőrzésével a Pszichiátriai és Pszichoterápiás Klinika értékes könyvállománya 6707 könyvvel, 4143 folyóirattal és 2000 nem bevételezett könyvvel gyarapodott. Átkerültek a Schaffer-, a Pándy-féle hagyatékok, valamint főleg német nyelvű folyóiratok 1844-től kezdődően. Az értékmérés hagyományát dr. **Szilágyi András**, a klinikák 30 évvel ezelőtti orvos-könyvtárosának hozzászólása is megerősítette: dr. **Miskolczi Dezső** nemzetközileg elismert ideg- és elmeorvos szakmai könyvhagyatékát az akkori II. sz. Neurológiai és Pszichiátriai Klinika könyvtárának adományozta. Nevét ma a Pszichiátria és Pszichoterápiás Klinika egyik színvonalasan felszerelt oktatóterme is őrzi.

Anekdotaest az egykori hétköznapokról

A társklinikák jelenlegi és volt dolgozói fogadással egybekötött megemlékezésen vettek részt október 29-én. Az életképeket felvillantó archív filmrészletet és fényképgyűjteményt bemutató filmvetítést követően dr. **Takáts Annamária** neurológus és dr. **Simon Lajos** pszichiáter vezetésével a társszakma képviselői családi hangulatban számoltak be a komikumot sem nélkülöző múltbeli élményekről. Az életszagú történetek végkicsengése az volt, hogy a történelmi és a jelenlegi összetartozást a közös épületben zajló hétköznapok, a szakmai együttműködésen átívelő személyes kapcsolatok jelentik.

Jubileumi előadásorozat: történelmi pillanatképek

A kétszáz megemlékezőt vonzó október 30-i ünnepséget dr. **Bitter István** üléselelnök nyitotta meg, aki üdvözölte a rektor és a dékánhelyettes urat, a tanszékvezető elődöket és rokonaikat, egyetemünk és a társegyetemek megjelent vezetőit, tanszékvezetőit és munkatársait, a klinikák fő támogatóinak képviselőit, a francia vendégeket és végül, de nem utolsósorban a két klinika korábbi és jelenlegi dolgozóit. Ugyanakkor üdvözlését küldte azoknak a társintézményeknek és társklinikáknak, amelyekkel együttműköd(t)ünk. Dr. **Bereczki Dániel** társ-üléselelnök és házigazda megköszönte a nagy érdeklődést, és felkérte rektor urat az ünnepi beszéd megtartására.

Folytatás a 16. oldalon

Folytatás a 15. oldalról

Felelevenített múlt

Dr. **Tulassay Tivadar** ünnepi beszédében kiemelte: míg a történelemben rendkívüli események ritkán fordulnak elő, egy szűkebb közösség életében ez gyakrabban előfordul. Ezúttal a két diszciplína fejlődése együtt teljesült be: a Moravcsik Klinika 100 éves. Az 1908-as békeévben nyílt meg, amikor a társművészetekben is csúcspontot értünk el. Ekkor jelent meg a Nyugat első száma, **Juhász Gyula** ekkor írta meg a Milyen volt... című Anna-verseinek gyöngyszemét és ekkor mutatta be **Ibsen** Kísértetek című drámáját a Thália Társaság. A létrejött Moravcsik Klinika olyan intézmény, amely az oktatás és a magyar kultúrkör dicsőségéhez tartozik. Meghajtjuk fejünket az elődök nagysága előtt – mondta a rektor.

Őt követően dr. **Simon Lajos** egyetemi docens *Pillanatképek a 100 éves Balassa utcai klinika életéből* címmel az épület és a tanszékvezetők történetét életre keltő, korabeli fényképekkel illusztrált dinamikus előadást tartott. A történelmi múltat felelevenítve pörgette le előttünk a főbb eseményeket. Megtudtuk, a Vasárnapi Újság 1908. november 1-jei számában (*képünkön*) nemcsak részletesen beszámolt a Moravcsik Klinika megnyitásáról, hanem tájékoztatást adott a működési elveiről is. 1912-ben a Révai Lexikon olyan intézményként említi, ahol a pszichiátriai betegek ellátására nem cellák, hanem „rendes” szobák állnak rendelkezésre. A második világháború alatt a klinika a nehezebb betegeket az óvóhelyként is működő alagsorban látta el. A dolgozók hivatástudatáról az is árulkodik, hogy az ostrom alatti éhínség idején kijártak a könnyebb betegekhez a Józsefvárosba. 1956-tól a Moravcsik Klinika két külön tanszékvezető (dr. **Horányi Béla** neurológus és dr. **Nyíró Gyula** ideg- és elmegyógyász professzorok) irányítása alatti intézeté vált szét I. és II. számú Elme- és Idegkórtani Klinika néven. Mindkét klinika a mához hasonlóan nagy népszerűségnek örvendett a diákok körében: az akkori szokás szerinti ballagás alkalmával, amikor a végzős hallgatók végiglátogatták a nekik tetsző klinikákat, rengeteg medikus gyűlt össze az épületben. Ezt korabeli mozgalmos fényképek tanúsítják.

Gyümölcsöző együttműködés

Dr. Bereczki Dániel, a Neurológiai Klinika tanszékvezetőjeként tényszerű előadást tartott az intézmény szerzteágazó működéséről, így az oktatásról, a kutatásról és a progresszív betegellátás részleteiről, kiemelve a multicentrikus klinikai vizsgálatok és az alvási diagnosztikai, neurogenetikai vizsgálatok fontosságát is. Jelenleg például a liquoridiagnosztika területén világszínvonalú vizsgálatokat folytatnak támogatással. Kiemelte, hogy a hagyományos együttműködések keretében a szomszédos Pszichiátriai Klinikával a Parkinson-kór közös

kutatási projektjén és az elektrofiziológia területén dolgoznak együtt, az előzetes eredményekről pedig közös kiadványban számoltak be. Ezen kívül több magyar és külföldi kooperációban dolgoznak genetikai, cerebrovaszkuláris betegségek, dementia, fejfájások és mozgászavarok témakörében, így többek között együttműködnek a Marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti Egyetem Neurológiai Klinikájával is. A pályázati aktivitás növekedésének terve és a két klinika folyamatosan gyümölcsöző együttműködése mellett professzor úr bizakodó szavakkal zárta előadását.

Dr. Bitter István, a Pszichiátriai Klinika tanszékvezetője előadásának fókuszába a genetikai kutatások fejlődését állította. **Emil Kraepelin** német pszichiáternek a *Lehrbuch der Psychiatrie* című 1893-ban megjelent könyvében még csak néhány szert említ a szkizofrénia kezelésére. Azóta a módszertani fejlődés ugrásszerű változáson

ment keresztül a Molecular Interaction Fingerprint computeres módszerrel. A Pszichiátriai és Pszichoterápiás Klinikán az elmúlt öt évben 140 közlemény és 8 tudományos fokozat született, az intézményi kumulatív IF-et pedig 2008 októberéig 85-re sikerült növelni. Professzor úr a jövőre vonatkozóan megjegyezte: a mentális orvostudomány mint tudományág válaszóhoz közeledik: a medicinán belül vagy kívül működjön-e tovább? Mint mondta, valószínűsíthető, hogy a klinikai idegtudományok területén fogja megtalálni a helyét.

Alkotóművészek esetei

Az előadássorozat utolsó mozaikjaként dr. **Gerevich József** pszichiáter, művészterapeuta szemléletes előadást tartott *A Moravcsik Klinikával kapcsolatban állt alkotók életének művészeti pszichológiai vonatkozásai* címmel. Bemutatta **Nemes Lampérth József** festőművész, **Csáth Géza** orvos-író és **Gulácsy Lajos** festőművész esetét. Biográfiai adataikat érdekfeszítő közelségbe hozta művészetükkel, valamint a háttérben működő tüneteikkel. Nemes Lampérth József az érzelmi kötődés hiánya, a robbanékonyság volt jellemző. Az 1922-ben Svédországban készített *A híd* című tusrájzában tetten érhető a paranoiditás. Csáth Géza az ópiumkultusz jegyében a morfium hatásairól akkor írt (*Ópium* című novella 1909),

Folytatás a 17. oldalon

Történelemről, pszichiátriáról

Egyetemünk új Elméleti Orvostudományi Központjában, a Beznák András teremben találkoztak a Baráti Kör tagjai és vendégei október 29-én. Az összejövetel programjában két előadás szerepelt: az '56-os Magyarok Világszövetségéről az elnök, dr. Vincze János biofizikus professzor beszélt, majd pedig dr. Tringer Lászlót („A mai pszichiátria fejlődése, különös tekintettel hazánkra”) hallgatták a jelenlévők. Ez utóbbi előadásból emelünk ki néhány gondolatot.

A Pszichiátriai és Pszichoterápiás Klinika korábbi igazgatója azzal kezdte, hogy a mentális zavarok, tágabb értelemben véve a deviáns magatartásmódok *kezelése*, megoldása a történelem hajnala óta három társadalmi *alrendszer* között oszlik meg. Egy részük (például a menalcholia) a régi időkben is betegségnek minősültek. A másik csoportba tartoztak a közösségek életét nagymértékben zavaró, vagy akár bűncselekménynek minősíthető magatartásmódok, ezekkel a társadalmak önvédő intézményei (például rendőrség) foglalkoztak. A mentális zavarok jelentős része pedig a vallásokkal kapcsolatos intézmények, papok és egyházi szervezetek hatáskörébe került. Nincs ez másképp napjainkban sem, csak a három rendszer közötti arányok változnak – jelentette ki a professzor –, s ebből a szemszögből kell megítélni a nagy pszichiátriai intézmények bezárásának folyamatát Európában és az USA-ban.

Az OPNI tavalyi felszámolása tehát nem izolált magyar esemény, viszont végrehajtásának mikéntje: az előkészítés hiánya, az alternatívák megteremtésének elmaradása *hungaricum* – mondta. A betegeket, illetve a kötelezően ellátandó lakosságot a főváros meglévő elmeosztályai között osztották el anélkül, hogy ezen intézmények érdemi többlet-erőforráshoz jutottak volna.

Ha pedig az orvos-egészségügyi ellátás szűkül, növekszik a bűncselekményt elkövető, valamint a különféle álvallások, vallásnak álcázott pszichopiaci termékek és szolgáltatások bűnkörébe kerülő pszichiátriai betegek száma, mindkettő társadalmi következménye beláthatatlan.

-ta

Folytatás a 16. oldalról

amikor még egyáltalán nem volt kapcsolata a szerrel.

Az alkotás és a nők helyett használta a szert, kielégítve antiintellektuális forradalmát, sőt így fékezte meg agresszióját és olyankor nyugodtan regrediálhatott. Megtudtuk, hogy 1917 tavaszán Gulácsy Lajos Juhász Gyulával együtt volt a klinikán. Gulácsy nevezte el a két épületszárny közötti összekötő folyosót „a sóhajok hídjának”. 1917-ben pszichózis tört ki rajta Itáliában, amit a háború- és halálélmény tovább súlyosbított. A szecesszió korának kedvelt témája nála is megjelent *Az ópiumszívó álma* című festményében. Pusztá divatból a IV. Henrik szindrómát jeleníti meg: sok képén örülnek ábrázolja önmagát. A korszellemnek megfelelően, Ophéliához hasonlóan Juhász Gyula szavaival „dalolva merült az örvénybe”.

■ Csanda Endre, Takács Annamária és Parcsami Gáborné

Az ünnepség zárásaként a házigazda meghívta a hallgatóságot a Pszichiátriai és Pszichoterápiás Klinikán lévő emlékkiállításra és az azt követő állófogadásra.

Multimédiás emlékkiállítás

A kiállítás fókuszában az OPNI-ből örökölt több száz kötet, dr. **Csanda Endre** neurológus professzor antik bútorából képzett ülősarok állt. Több történelmi kórrajzot, levéltári anyagot és történelminek számító gyógyító eszközt láthattunk **Parcsami Gáborné** könyvtáros és **Kovács Emese** művészetterapeuta kiállítás-installációja révén. A magával ragadó hangulatot a folyamatosan pörgő kivetített archív anyagot megjelenítő film és a speciális megvilágítás jelentette.

Fotó, szöveg: **Kiss Hajnal**

Centenary of the Balassa Street buildings

October 2008 saw the centenary of the building in Balassa Street which today houses the Psychiatry and Neurology Departments of Semmelweis University. The anniversary was marked by the launch of the book *One Hundred Years of the Clinics in Balassa Street*; an evening for professionals past and present to share memories, anecdotes; and by three jubilee lectures including an exhibition held on 30 October which attracted 200 guests.

Havas Henrik, presiding at the book launch on 10 October, concluded that although the book is the professional history of Psychiatry and Neurology, it is written in an exciting style, and therefore, will attract the attention of the wider public. The senior manager, Dr. **Gusztáv Stubnya**, representing the university highlighted the key role of the university in giving a new home to the historic library of the recently closed National Institute of Psychiatry and Neurology.

Opening the 30 October event, Prof. **Tivadár Tulassay** noted that joint developments in the 'two branches of science' (i.e. Psychiatry and Neurology) had resulted in the Moravcsik Clinic which today is 100 years old. Outstanding moments in history are rare, he said, but in the history of science the anniversary of the building in Balassa Street is significant for education, learning and culture.

In his lecture Prof. **István Bitter**, head of the Psychiatry and Psychotherapy Department, argued that mental health medical science was at cross-roads with the most likely outcome being its integration into the field of clinical neurology. His lecture provided an exciting outlook on the methodological developments of genetic research in Psychiatry which uses the computer based Molecular Interaction Fingerprint method.

On the achievements of the university

Professor Bitter added that 140 articles had been written and 8 doctoral degrees awarded in the last five years by the Department of Psychiatry and Psychotherapy. Also impressive as the publication records: the cumulative impact factor now stood at 85.

Dr. **Lajos Simon**, deputy head of the department, presented key historical moments of the two departments with great enthusiasm. He pointed out that both departments have always been popular among medical students.

Prof. **Dániel Bereczki**, the head of the Department of Neurology, listed the existing joint projects with the Psychiatry Department, such as cooperating in the study of Parkinson's disease and electrophysiology. Recently the preliminary results have been published in a joint scientific paper. The professor added that the Department of Neurology had acquired grants for further exploration in the field of liquor diagnostics.

The psychiatrist-art therapist, Dr. **József Gerevich**, presented the patho-biography of three artists who were 'guests' of the Moravcsik Clinic. These included **Nemes Lamérth József** painter, **Géza Csáth** writer and **Lajos Gulácsy** painter. The lecture vividly demonstrated how pieces of art can combine with both the key life events and the manifested symptoms of the artist.

At the close of the celebrations, guests were encouraged to visit the exhibition featuring the 100 years of the building with archive films, documents, books, antiquated medical tools and photographs. Professor **Endre Csanda's** antique 'sitting corner' together with hundreds of books recently acquired from the library of the closed National Institute of Psychiatry and Neurology were in the focus of the exhibition.

Hajnal Kiss

Hatvanéves a Biofizikai és Sugárbiológiai Intézet

Az Elméleti Orvostudományi Központ új épületében ünnepelte alapításának hatvanadik évfordulóját a Biofizikai és Sugárbiológiai Intézet december 6-án. A Jubileumi Szimpóziumnak az EOK Hevesy György előadóterme adott otthont. Az eseményen emléktáblát is avattak az intézet hatvan éves fennállásának emlékére. A megnyitót **Ádám Veronika** rektorhelyettes mondta, a rendezvényt **Závodszy Péter**, a Magyar Biofizikai Társaság elnöke köszöntötte. Alábbiakban ismertetjük az ünnepség programját.

Visszaemlékezés és tudomány

Rontó Györgyi: Majdnem 60 év...

Tigyi József: A biofizikai kutatás és oktatás kezdetei Budapesten

Damjanovich Sándor: Biofizikai folyamatok is szabályozhatják a celluláris immunitást

Intézeti munkatársak tudományos előadásai

Fidy Judit: Fehérjedinamika, az élettudományok hátterében és előterében

Tóth Katalin: A bakteriofágtól a kromoszóma felé

Kellermayer Miklós: Hogyan fogjunk meg egyetlen molekulát?

Csík Gabriella: A sokszínű porfirin

Sarkadi Balázs: Membrán transzporterek biofizikája

A tudományos programokat fogadás, illetve az intézet laboratóriumainak megtekintése követte. Későbbi lapszámunkban olvashatnak az eseményről beszámolókat.

T.K.

Evészavarok és testképzavarok

Napjainkban az emberi testet, annak alakját, formáját jóval nagyobb társadalmi érdeklődés kíséri, mint korábban, s vélhetően ez a jelenség is közrejátszik a testképhez kapcsolódó problémák terjedésében. Időszerű volt tehát, hogy tájékoztató-segítő mű jelenjen meg erről a több szempontból is aggasztó témáról. Ezt a feladatot teljesítették a Magyar Pszichiátriai Társaság Evészavar Szekciójának tagjai, akik 39 fejezetben összegezték a fontos tudnivalókat. Írásaik szerkesztésére, kötetbe rendezésére egyetemünk két munkatársa, prof. dr. Túry Ferenc, a Magatartástudományi Intézet vezetője és dr. Pászthy Bea, az I. sz. Gyermekgyógyászati Klinika osztályvezető főorvosa vállalkozott.

Ők mutatták be a Pro Die Kiadó gondozásában megjelent munkájukat a sajtónak november 27-én az I. számú Gyermekgyógyászati Klinikán (az ott elhangzottakról külön cikkben tudósítunk). Az Evészavarok és testképzavarok című könyvet prof. dr. **Arató András** gyermekorvos, az MTA doktora ismertetőjének felhasználásával ajánljuk olvasóink figyelmébe.

A két neves pszichiáter által szerkesztett, 522 oldalas, 40 fős szerzői gárdát felvonultató monográfia hiánypótlónak tekinthető a magyar nyelvű orvosi könyvek között. Öt fő részre tagozódik. Az igen átfogó első rész az evés- és testképzavarok új vagy újabban felismert megjelenési formáit tárgyalja, friss epidemiológiai adatokat ismertet, az evészavarokat egy speciális koordináta-rendszerben helyezi el mennyiségi, minőségi, idő és evési mód tengelyek mentén – ez igen nagy segítség a diagnosztizálásban.

Az egész könyv szerkesztésében jól követhető az egyén biopszichoszociális egységének az elve – ami különösen fontos az evészavarok helyes értelmezésében –, ennek megfelelően a második rész a biológiai, a harmadik a pszichológiai, a negyedik pedig a szociokulturális vonatkozásokat elemzi. Így a második rész az evészavarok hátterében fontos szerepet játszó genetikai és endokrinológiai tényezőkről, az evészavarok által okozott immunológiai és kardiológiai eltérésekről, majd az evészavarok idegrendszeri hátteréről informál. A harmadik részben szó esik az evészavarok pszichodinamikus vonatkozásairól, generációnként átvélő megjelenésének okairól és a kényszerbetegséggel való kapcsolatáról. Igen érdekes, hogy testképzavar, s következményesen anorexia nervosa látás hiányában is kialakulhat.

Olvasmányosak a negyedik részben az evés és testkép társadalmi-kulturális tényezőit bemutató fejezetek. A zárófejezetből pedig egyértelműen igazolódik, hogy milyen negatív hatásuk van az anorexiát népszerűsítő internetes oldalnak. Az ötödik részben

áttekinthetjük az evészavarok terápiás lehetőségeit és prevencióját. Végül a könyvet az evészavarokra vonatkozó teendők világszerte érvényes chartája zárja.

A könyv igen gondos szerkesztésű munka, sikerült elkerülni az ilyen sokszerzős művekre általában jellemző ismétléseket, átfedéseket, véli Arató professzor. Az egyetlen hiányossága talán, hogy nincs a kötet elején rövidítésjegyzék, ami sokszor nehezíti a megértést. A kiadvány segítséget jelent

pszichiátereknek, gyermekorvosoknak, belgyógyászoknak, pszichológusoknak, de érdeklődhetnek iránta a társadalomtudományokkal foglalkozó szakemberek is. A szép formai kivitelezés a kiadót dicséri.

-ta

Interneten egymást erősítő fiatalok

Az elmúlt négy évben 200 beteget (átlag-életkoruk 14,2 év) kezeltek evés- és testképzavarral az I. sz. Gyermekgyógyászati Klinikán, ahol a prof. dr. **Túry Ferenc** és dr. **Pászthy Bea** által szerkesztett, előző írásunkban ismertetett könyvet bemutató sajtótájékoztatón többek között elhangzott, hogy újabb és újabb evészavarok jelennek meg öt-tízévenként a már ismertek (*bulimia, anorexia*) mellett. Az orthorexiát például leginkább a médiából ismerték meg a szakemberek: az egészséges ételfüggőséget 1997-ben írták le, a testszírfóbiát pedig 2000-ben, de önálló kórképként kezelik a falászavart is. Hihetetlenül megugrott a plasztikai sebészeti beavatkozások száma, egész iparágak épülnek a testképzavarral küzdők igényeinek kielégítésére. A megszállottság egyre inkább a teste irányul, sőt a belső életlani folyamatokra. Új kényszerként említette Túry professzor például a vér kémiai összetételének kényszeres vizsgálatát a koloszterinfóbia miatt.

Szomorú tendencia, hogy egyre fiatalabb életkorban jelenik meg az evés- és testképzavar, Pászthy főorvosnő tájékoztatója alapján. Az általa irányított osztályon külön részleg foglalkozik az érintettekkel

18 éves korig, egyetlenként az országban. A betegek között egyre több a fiú, többségük modell- és táncnövendék. Érdekes módon a zenei klipet nézők vagy például a Barbie típusú babákkal játszó körében nagyobb arányban fordul elő a testképzavar.

A gyógyításhoz egyéni-, család- és csoportterápiát alkalmaznak, a testkép-terápia során pedig saját testük elfogadását igyekeznek elérni szobrászkodással, rajzolásal. „Ha látnák, micsoda Willendorfi Vénuszokat formálnak az anorexiás fiatalok, amikor magukat kell ábrázolniuk” – utalt a teljesen torz testképre a pszichiáter. Szerinte hibás a média is, mert az általa sugalmazott ideál fokozza a problémákat, miközben olyan súlyos betegségről van szó, melynek 10%-os a halálozási rátája. A fiatalok csoportokat alkotnak az interneten, egymást erősítik: az anorexiát nem betegségnek tartják, hanem csodálatos testkép-jövőnek. A megfelelő orvosi ellátásban, pszichiátriai gondozásban részesülőknek a fele meggyógyul, a további 25% állapota javul, sajnos, a többit már nem tudnak mit kezdeni – hallhattuk az ijesztő statisztikát.

Sándor Judit

Citológiai ambulancia – gyors eredmény

Nemrégiben megkezdte működését az I. sz. Patológiai és Kísérleti Rákkutató Intézet aspirációs citológiai ambulanciája. Az ideérkező betegek maximum egy órán belül kezükbe kaphatják leleteiket. Egyelőre csak hetente kétszer van rendelés, de az ambulanciát irányító dr. Sági Zoltán egyetemi docens elképzelhetőnek tartja, hogy igény esetén akár minden munkanapon fogadjanak pácienseket.

Aspirációs citológiai ambulancia számos egészségügyi intézményben van, viszonylag ritkábban azonban a patológián. Egyetemünkön sem volt eddig, az érintett két intézet munkatársai a különböző klinikákon végezték ezt a vizsgálatot, a levett mintákat előbb összegyűjtötték, és csak utána kezdtek hozzá azok kiértékeléséhez. Így értelemszerűen időbe telt, mire megszülettek az eredmények. Ezen változtattak most az I. sz. Patológiai és Kísérleti Rákkutató Intézetben azzal, hogy – megfelelő laborháttér megteremtésével – elindították a rendelőt, amelyet néhány hete a hivatalos engedélyek birtokában működtetnek.

Segítő ultrahang

– Ahol a rendelés van, ott történik a diagnosztizálás is, ez ennek az új szolgáltatásnak a lényege és az előnye. Attól vagyunk ilyen gyorsak, hogy a beteg idejön – tájékoztat Sági Zoltán intézetvezető-helyettes. – Másfelől a citológiai feldolgozás jellegéből adódóan is rövid idő alatt felállítható a diagnózis, hiszen a tűszúrással nyert mintát a tárgylemezre kenjük, a megfestés tíz-tizenöt perc alatt elvégezhető, s máris nézhetjük a mikroszkópon a kenetet és véleményezhetjük a látottakat.

– Milyen elváltozásokat diagnosztizálnak?

– A felszínes, tapintható vagy ultrahanggal jól látható, négy vagy nyolc centiméter hosszú tüvel elérhető elváltozásokat vizsgáljuk. A mélyebben elhelyezkedő szervekből (máj, hasnyálmirigy stb.) a különböző klinikákon végzik a patológusok a mintavételt, általában a radiológussal, ritkábban a klinikusokkal együtt. Mi alapvetően a pajzs- és nyálmirigy, a nyirokcsomó, az emlő és a lágyrészek elváltozásaiából veszünk citológiai mintát. A lágyrésztumorsek esetében országos központnak számítunk. A vérvételhez használtnál vékonyabb, G22-es tüvel szúrunk, érzésteleníteni sem kell előtte, hiszen az arra szolgáló injekció fájdalmasabb lenne, mint maga a mintavétel.

– Ultrahang-vezérelt beavatkozásról van szó. Mennyiben segíti ez a pontosságot?

■ Sági Zoltán

– Nem ultrahangos diagnosztikát végzünk, hanem a beteg általában hozza magával a kérdéses területről készült ultrahangos felvételt, azt azonosítjuk az erre szolgáló készüléken, s a látott kép alapján pontosabban szűrhetünk, illetve egy nagyobb elváltozás esetén meghatározhatjuk, hogy annak melyik részébe szúrunk. Ha viszont érzem a kezemmel az elváltozást, akkor nincs szükség UH vezérlésre.

– Ehhez nyilván komoly gyakorlat kell.

– Valóban. Jőmagam több mint húsz éve végzek ilyen vizsgálatokat. Bőven ezres nagyságrendben lehet mérni azon betegeket, akikkel foglalkoztam. Sajnos, nem ritkán nekem kell közölnöm velük a rossz hírt is.

Tájékoztató jelleg

– Ez eléggé nehéz tiszt lehet, viszont a gyors diagnózis adott esetben igen nagy segítséget jelenthet.

– A betegek általában 30-45 percen belül megkapják a leleteket, attól függ, hogy éppen hányan vannak. Az aspirációs citológia lényege, hogy tájékoztató jellegű, ami fontos információ lehet a kezelőorvosnak, a sebésznek.

– Ez még nem végleges diagnózis?

– A citológiai diagnózis önmagában ritkán végleges. Még ha teljesen biztosak vagyunk abban, hogy például emlőrákra bukkantunk, akkor is ennek a ténynek a valószínűsége csak majdnem 100 százalék. A végleges diagnózist természetesen a kivett minta alapján készült szövettani vizsgálat adja meg. Néha vannak kivételek, például ha egy metasztázist nézünk, akkor a citológiai diagnózis végleges diagnózisnak számít. Tegyük föl, hogy az emlőrák megoperálása után valahol keletkezik egy nyirokcsomó áttét. Ha azt megszürom, és valóban tudom azonosítani az említett metasztázist, akkor ott nem lesz szövettani vizsgálat, mert már ismerjük az előzményt. Kiegészítő citogenetikai vizsgálatokat is végezhetünk például lymphomák és lágyrésztumorsek esetén, ilyenkor is szövettani értékű diagnózist adhatunk. A pajzsmirigyben viszont például nem lehet a folliculáris elváltozásoknál – a természetükből adódóan – megmondani: jó- vagy rosszindulatúak-e, ott muszáj, hogy szövettani vizsgálat adja meg a választ. Tehát végül is a situáció és a szervek döntenek el, hogy mire van lehetőség.

– Honnan jönnek ide betegek?

– Többnyire az egyetemi klinikákról, de bárholonnan küldhetnek ide beteget. Akár a háziorvos is beutalhatja vizsgálatra, ha például egy nyirokcsomó megtapintásakor rendelkezésszerűen észlel. Valamilyen indokoltás kell. Többnyire a klinikusok indikációja alapján érkeznek a betegek.

– Gond nélkül befogadta ezt az új szolgáltatást az OEP?

– Mivel megfelel az aspirációs citológiai rendelés követelményeinek, ezért ambuláns vizsgálatként megszabott módon téríti a vizsgálatokat az egészségbiztosító.

– Szép, rendezett környezetben fogadják a betegeket. A labor nem túl nagy, s végeredményben különösebb beruházás nélkül – ultrahang készülék, mikroszkóp, vegyszerek – megoldható a rendelés, a diagnosztizálás.

– Igen, az eszközök minimálisak, a szándék fontosabb. Az, hogy a beteg azonnal leletet kapjon. Jelenleg a rendelési idő szerdán és pénteken fél kilenctől tízig tart, az utóbbi napon Pápai Judit adjunktusnő rendel. Időre hívjuk a betegeket, s természetesen senkit sem küldünk el. Ha növekedne a számuk, akkor elvileg be lehet osztani az egész hetet, és valaki mindig végezne a vizsgálatokat, a diagnosztizálást. Egyetemen belül a kérést az emedsol rendszeren belül a PA08-on lehet feladni, telefonon érdeklődni lehet a 20-825-0267-es számon.

Tolnai-Tóth

Fotó: Tolnai Kata

Balkezes fogorvostan-hallgatók képzéséről

*Régebben megoldhatatlan gondot jelentett a balkezes fogorvostan-hallgatók képzése, mert nem volt olyan egységkészülék, amin az érintettek tudtak volna a „jó” kezükkel dolgozni. Ez a minőségi probléma továbbterjedt a betegellátásba is, hiszen ezek a fiatalok sokkal nehezebben és hosszabb idő alatt voltak képesek betegeiket kezelni. Az egyetemen eltöltött több mint húsz évben nagyon sokszor találkoztam olyan hallgatóval, kiben csak az itteni tanulmányai során tudatosult: ennek az akadálnak a leküzdésére nem igazán tud megoldást találni, mondja dr. **Hermann Péter**, a Fogorvostudományi Kar dékánhelyettese, aki régóta foglalkozik a fogorvos-oktatás kapcsán a balkezesség problematikájával.*

Először a propedeutikai tanlaborban találkozott az oktató a hallgató említett problémájával, és a furnérlemez fúrási gyakorlata során (ahol egyébként mindegy lenne, hogy melyik kézzel végzik) fedezte fel: ifjú kollégájának keze „inkompatibilis” a klinikai műszerezettséggel. A régi szokás az volt, hogy a diákok erőnek erejével kötelezték a műszer jobb kézbe való átvételére. Ez a nyolcvanas években nem okozott gondot és ellenállást, hiszen akkor még máshogy voltak szocializálva az emberek.

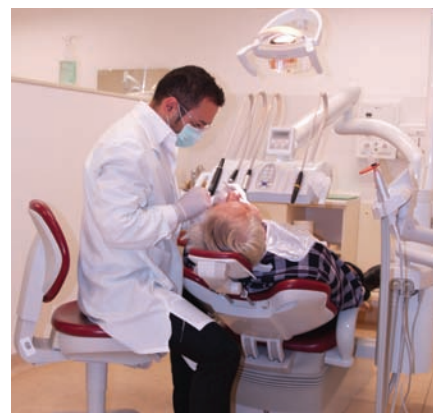
Külföldiek ellenállása

Az első igazi ellenállás a diákok részéről akkor következett be, amikor elindult a külföldi hallgatók képzése. Ezek a fiatalok egészen más körülmények között nőttek fel, és nem voltak hajlandók átszokni más kézre. Nyilvánvaló volt, ha ez a kérdés az oktatási ügyek ombudsmanja elé kerülne, akkor az egyetem nem tudná megvédeni magát. Az utóbbi időben már mindenki számára egyértelmű volt, hogy tarthatatlan a hallgatók átszoktatása a számukra rosszabbik kézre, ezért a jobbkezes készülékeken mindenkit engedtek a szabadon választott kézzel dolgozni. Ez azt eredményezte, hogy a balkezes hallgatók többnyire kitékert pozitívumában, bal kézzel próbáltak megküzdeni a jobbkezes egységkészülék adta *fordított alapállás* okozta kihívással.

Állítható készülék

A magyar hallgatók képzésében a kérdést tovább árnyalja, hogy ha a fiatal szabadon választhatna jobb- és balkezes szék között, s megtanul az utóbbin dolgozni, végzés után nem fog találni olyan munkahelyet, ahol ilyen szék lenne, hiszen a régebben végzeteknél még csak fel sem vetődhetett ez a probléma – és ezzel zárul az ördögi kör.

Ahhoz, hogy feloldjuk a feszültséget, valamikor ki kellett lépni a körből, el kell kezdeni a képzést, hogy a később diplomázók már valós alternatívaként választhassanak olyan munkahelyet, ahol balkezes egységkészülék található – jegyzi meg a dékánhelyettes. Az új Oktatási Centrum oktatási szintjén három olyan egységkészüléket szereltek fel, ahol könnyen, egy mozdulattal átállítható a berendezés, így a balkezes hallgató szabadon választhatja ezt a megoldást. Viszont,

■ Vafajo Babak ötödéves fogorvostan-hallgató a német évfolyamról

ha senki nem élne a felkínált lehetőséggel, akkor sem áll kihasználatlanul a gép, hiszen visszaállítva jobbkezes üzemmódba a többi egységkészülékkel közösen használhatják azt a diákok. Ezek a gépek 50%-kal többre kerülnek, de a képzés színvonalának európai szintre emelése mindenképp megérte a befektetést – véli dr. Hermann Péter.

Tolnai – Tóth

Questions connecting with the left-handed dental students' education

Previously the left-handed students' education meant an insolvable problem, because there was no so unit appliance on which the affected students could work with their „good” hand. This quality problem circulated in the medical attendance as well, since these students could handle their patients just with difficulty and it took for longer time. During the more than twenty years spent at the university I met very many times with students, who only during their university studies were conscious of that: they couldn't really find a solution of this problem, and all the attempts met with total opposition on the part of the university – says Dr. **Péter Hermann**, deputy dean of the Faculty of Dentistry, who has dealt with the left-handed students' problem in the territory of the education of dentistry for a long time.

The academic met with such a problem at first at the propedeutical education laboratory, and during a practice, when the students drill a plywood (where otherwise it would be all the same, by which hand it

is carried out) he observed: his young colleague's hand is „incompatible” with the equipment of the department. According to the old practice the student was forcibly obliged to receive the appliance into the right hand. In the '80-s it didn't cause problem or resistance, since then people were socialized differently.

Foreigners' resistance

The first real resistance resulted on the part of the students in the beginning of the foreign students' education. These young people had brought up in completely different circumstances, and they weren't willing to get into the habit to use their other hands. It became obvious that if this question had come before the education ombudsman, the university couldn't protect itself.

Recently it already became obvious for everybody that it was an intolerable situation to get students accustomed using that hand, which is the worse for them,

Fluoreszcens Technikák Laboratórium

A Trimarán Üzletfejlesztési Program csapata 2008 1. félévében 11 innovációs projekt fejlesztését segítette. A projektek mintegy fele a Semmelweis Egyetem kutatói munkájából jött létre. Sorozatunkban ezek közül mutatunk be néhányat. A Trimarán Programról további információk: <http://semmelweisinnovations.com>

A Fluoreszcens Technikák Közös Használatú Laboratórium csúcsmínőségű berendezések (konfokális mikroszkóp és áramlási citométer) használatára ad lehetőséget a Semmelweis Egyetemen dolgozó és az egyetemen kívüli munkacsoportok számára. Ezeket az eszközöket korábban nem, vagy csak nagyon nehezen tudták a kutatók igénybe venni.

A laboratórium külföldi egyetemeken működő core facility-k, azaz közös használatú laboratóriumok mintájára jött létre 2006-ban, elsőként az egyetemen a Klinikai Kísérleti Kutató- és Humán Élettani Intézetben. Eszközei közé tartozik egy ZEISS LSM 510 META konfokális mikroszkóp és egy FACS Calibur áramlási citométer. Ezen műszerekkel folyamatos sejtleletani és sejtanalitikai vizsgálatokra nyílik lehetőség. Az inverz konfokális lézer szkennig mikroszkóp segítségével a fluoreszcens mikroszkópia teljes arzenálja elérhető, négy lézerrel 405 és 633 nm (nanométer) között több gerjesztés is beállítható, a META detektorral lehetőség van gyakorlatilag bármilyen emisszió értékelésére, illetve hasonló színű fluoreszcens jelek pontos szétválasztására. Egy több aleggységéből álló inkubátor rendszer segítségével a mikroszkóp tárgyasztalán, folyamatos megfigyelés mellett akár napokig is lehet tenyészteni

■ Cselenyák Attila

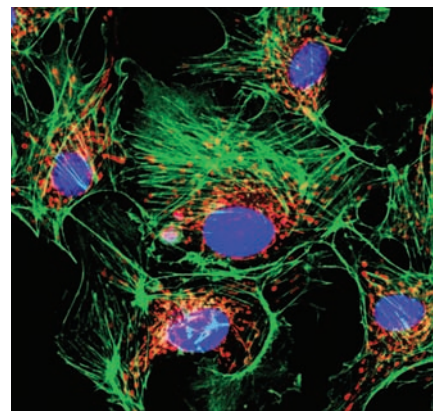
a sejteket, és eközben a széndioxid, oxigén, hőmérséklet viszonyokat stabilan tudják tartani. A műszerek használatára a következő honlapon található információk alapján lehet online módon jelentkezni: http://www.tissueengineering.hu/Core_Facility/Core_Facility.html

A Trimarán Program segítségével célunk a Fluoreszcens Technikák Laboratóriumból egy olyan szolgáltató spin-off cég létreho-

zása volt, amely a magas szintű szolgáltatást nagyobb kihasználtság és gazdaságos üzemeltetés mellett tudja véghez vinni. A létrehozandó vállalkozás 100%-os egyetemi tulajdonú cég lesz, megalapításának okai a működés optimalizálhatósága, illetve az egyszerűbb pályázási lehetőségek nagy értékű műszerekre. A szolgáltató cég a nagy értékű műszerek állandó hozzáférhetőségével és a szakértők hozzáértésével értéket teremt a felhasználók részére.

A Trimarán Program keretében részletes betekintést nyertünk az üzleti tervezés világába, így egy új, innovatív ötlettől a saját magunk tudására támaszkodva el tudunk jutni annak megvalósításáig. Ehhez társul az is, hogy már tudjuk, kik azok a szakemberek az adott témában, akikhez segítségért tudunk fordulni.

Cselenyák Attila

■ Vybrant fluoreszcens festékekkel jelölt sejtek

so all the students were allowed to work with freely changeable hand on the right-handed appliance. It resulted that the left-handed students usually tried to fight with the challenge caused by the reversed basic in a position given by the right-handed unit appliance with their left hand, twisted posture.

Adjustable appliance

As for the Hungarian students' education the question is toned by it: if the student can change freely between the right-handed and the left-handed chairs, and learns to work on a left-handed chair, after graduating he will not find a place of work, which is in possession of such a chair, since in the case of the earlier graduated ones this problem couldn't arise – and so the vicious circle is closed. To dissolve the tension, sometime we had to come out of

the circle and to start the education, so that the students graduating later can choose – as a real alternative – such a place of work, where can be found left-handed unit appliance – says the deputy dean.

On the education floor of the new Education Centre we installed three appliances, where the equipment can be easily, in one movement adjusted, so the left-handed student can change this solution freely. However if nobody takes the offered advantage, the machine will not be at a standstill unused not even, since put back into the right-handed mode it can be used by the students together with the other unit appliances. These machines are 50 percent more expensive, but increasing the plane of the education to the European level it was worth to invest by all means.

Tolnai – Tóth

Translated by **Katalin Mezei**

Kitüntetések

Batthyány-Strattmann László születésének 138. évfordulója alkalmából az egészségügyi miniszter által adományozható szakmai kitüntetések kapták:

Batthyány-Strattmann László-díj

Dr. Temesvári Erzsébet egyetemi tanár
(ÁOK Bőr-, Nemikórtani és Bőronkológiai Klinika)

Dr. Hamvas Antal egyetemi docens
(ÁOK Urológiai Klinika)

Egészségügyi Miniszteri Dicséret

Szabados Péterné asszisztens
(ÁOK Kórleletani Intézet)

Adamkó Ferencné laborasszisztens
(ÁOK Kórleletani Intézet)

Egyetemi gyógyszer-tender – hatékony gyógyszerbeszerzés

A Semmelweis Egyetem Stratégiai, Működésfejlesztési és Igazgatásszervezési Főigazgatósága, az Egyetemi Gyógyszertár Gyógyszerügyi Szervezési Intézet, a Gyógyszerterápiás Bizottság és a Közbeszerzési Igazgatóság közreműködésével gyógyszerbeszerzésre vonatkozó közbeszerzési eljárást írt ki. A gyógyszer-tender biztosítja, hogy az adott hatóanyagból a legkedvezőbb árú gyógyszert, a legjobb árkondíciókat (legalacsonyabb ár, legnagyobb fizetési határidő) kínáló beszállítót szerezzük be. Ez a jelen, két évre vonatkozó keretbeszerzési eljárás során a nagykereskedelmi árhoz képest 34,83%-os, közel 2,1 milliárd forint értékű kedvezmény realizálását teszi lehetővé, amely az előző években elért szintén jelentős kedvezményekhez képest is előrelépést jelent az egyetemnek.

A kiírás szakmai előkészítése a Gyógyszerterápiás Bizottság és az egyes szakmai területek albizottságainak feladata volt. A kiírás bonyolultságát jellemzi, hogy az egyetem által az eddigiekben is sikeresen alkalmazott csoportképzési módszernek megfelelően az eddigieket meghaladó módon 52 csoportban került meghirdetésre az egyetem gyógyszer-szükséglete. A sikeresen alkalmazott analóg (ATC 5 szintű) kiírások köre az eddigi évek gyakorlata szerint alakult (alacsony molekulású heparinok, protonpumpa inhibitorok, H2 blokkolók, egyes antibiotikum-csoportok). A pályázatok elbírálásánál az ajánlati ár és a fizetési határidő mellett szakmai szempontokat (minőség, biztonság, hatékonyság) is figyelembe vett a Bíráló Bizottság. Mindemellett a beszállítóknak már hagyományosan garantálnia kellett a tender ideje alatti maximált árat.

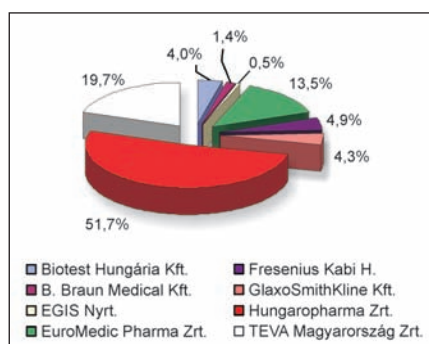
Elsőként alkalmaztuk

A tenderkiírás 2008. november 1-től 2010. október 31-ig lesz érvényben. Az eddigi gyakorlathoz képest az országban elsőként az egyetem alkalmazta gyógyszerbeszerzésre a keretközbeszerzést. Ebben próbálja egy beszerzési eljárásban az egyes hatóanyagok esetében az új generikumok megjelenésének köszönhető várható árcsökkenés, valamint más kevésbé változó terápiás területek piacán a hosszabb távú megállapodás lehetőségeit egyben kihasználni. Tizenkilenc esetben félévenként lesz új árverseny és ajánlatkérés, jellemzően olyan hatóanyagoknál, ahol új első-második generikum megjelenése várható. Százkilencven esetben egy év múlva lesz új ajánlatkérés. A fennmaradó jellemzően stabil, nem változó piaccal rendelkező háromszázegy készítmény esetében a szerződés két évre szól. Az új eljárás előnye, hogy az ismételt ajánlatkérésnél már

csak a jelenleginél kedvezőbb árak fogadhatók el.

Kedvező megtakarítás

Az új tenderfeltételekkel az egyetem 459-féle gyári gyógyszerre és 51-féle infúzióra kapott ajánlatot. Összesen nyolc beszállítóval kötött szerződést. A legnagyobb összegű keretszerződést a Hungaropharma Zrt.-vel kötöttük, mögötte a Teva Magyarország Zrt. és az Euromedic Pharma Zrt. szerepelt. A nyolc nyertes beszállító a keretszerződésben összesen közel 3,93 milliárdos forgalom lebonyolítására kapott megbízást a meghirdetett idő alatt.

A tenderben, az Egyetemi Gyógyszertár Gyógyszerügyi Szervezési Intézet és a Gyógyszerterápiás Bizottság előkészítő munkájának köszönhetően, minden eddiginél magasabb mértékű kedvezmények elérése vált lehetővé. Hiszen a tendernyertes gyógyszerek vonatkozásában a keretközbeszerzés 2 éves időtartamára vonatkoztatva 6,027 milliárd forint értékű nagykereskedelmi árú gyógyszer, 2,099 milliárd forint (gyártói és nagykereskedelmi) kedvezményre, összesen 3,928 milliárd forint értékben kerül az egyetemre. Azaz az elért megta-

karítás 34,83%. Ha a megtakarításokat ATC csoportosításban elemezzük, ennek mértéke kiemelkedően magas a tápcsatorna és anyagcsere, a vér és vérképző szervek, a kardiovaszkuláris rendszer gyógyszerei és a daganatellenes készítmények csoportjában (lásd a táblázatot). Fontos kiemelni, hogy a daganatellenes terápia mellett jelentős költség-tételt jelentő antibiotikum terápianál is kedvező a megtakarítási arány. Mindezek alapján, a gyógyszerrendelés során a tender kötelező betartása mellett, a gyógyszerköltségek racionalizálása érdekében is célszerű ennek figyelembe vétele.

ATC kód	Megtakarítás százaléka nagykereskedelmi árhoz viszonyítva (%)
A Tápcsatorna és anyagcsere gyógyszerei	38,07
B Vér és vérképző szervek gyógyszerei	45,47
C Kardiovaszkuláris rendszer gyógyszerei	37,87
D Bőrgyógyászati készítmények	18,38
G Urogenitális rendszer és nem hormonok	2,39
H Szisztémás hormonkészítmények	15,37
J Szisztémás fertőzéscellenes szerek	26,45
L Daganatellenes és immunmoduláns szerek	38,78
M Váz és izomrendszer gyógyszerei	9,91
N Központi idegrendszer gyógyszerei	25,96
P Parazitaellenes készítmények	21,81
R Légzőrendszer gyógyszerei	5,05
S Érzékszervek gyógyszerei	0,57
V Egyéb gyógyszerek	19,68

Gyógyszer-tenderben a nagykereskedelmi árhoz képest elért megtakarítások %-ban, ATC-bontásban

Össességében elmondható, hogy az Egyetemi Gyógyszertár Gyógyszerügyi Szervezési Intézet szakmai és gyakorlati koordinálásával történő gyógyszerellátás területén az érvénybe lépett tender esetében elért 2,099 milliárd forint értékű megtakarítás, kiegészülve a tenderben nem szerepeltethető adomány gyógyszerek beszerzése által fokozható kedvezményekkel, jelentős segítséget jelent a klinikák színvonalas betegellátó tevékenységéhez.

A tendernyertes tételek részletes listája, más hasznos, a gyógyszerellátással foglalkozó gyakorlati információk mellett, elérhető az intézet honlapján (www.gytar.sote.hu), a gyógyszerellátás cím alatt.

Dr. Hankó Balázs
GYTB titkár

Genomikai csúcstechnológia az egyetemen

Adni is jó, nem csak kapni, különösen karácsony közeledtén – mondta megnyitójában dr. Karádi István ÁOK dékán azon a november 20-án tartott megható rendezvényen, amelyen az Együtt a Leukémiás Gyermekekért Alapítvány adományát képletesen átvette ő és dr. Falus András, a Genetikai, Sejt- és Immunbiológiai Intézet igazgatója. Ebbe az intézetbe, pontosabban az intézet munkatársai által működtetett Genotipizáló Központi Laboratóriumba kerül hamarosan a 23 millió Ft értékű génekutató csúcsműszer, aminek használatával még hatékonyabban tárható fel a kemoterápiás kezelésre szoruló gyermekek genetikai háttere. E vizsgálat segítségével nemcsak hatásosabb lesz a személyre szabottan tervezett kezelés, hanem csökkenthető annak mellék- és utóhatása is.

A műszer működési elve, hogy felszaporítja a vizsgálandó genetikai minta, például a DNS egy szakaszát, majd a beépített nagy érzékenységű rendszer elvégzi annak mennyiségi vagy minőségi elemzését – mondta el Falus András professzor. Arról is beszélt, hogy a klinikai tapasztalatok alapján szétválasztott betegcsoportok között markáns különbségeket találnak a génműködés mintázatában vagy a genetikai állomány más jellemzőiben. Az Applied Biosystem 7900HT nagy sebességű valós idejű PCR készülékkel végzett vizsgálatokkal igen értékes információk kerülnek a gyakorló orvosok birtokába. A berendezéssel a magyarországi összes rászoruló gyermek preszimptomatikus vizsgálatát el tudják végezni, és azt remélik, hogy a jelenlegi 80 százalékos gyógyulási arányt tovább növelhetik a leukémiás beteg gyermekeknek. Kezdetben kutatási projektek keretében végzik, de céljuk a vizsgálatok mihamarabbi OEP támogatási körbe vonása.

Ajándék a T-Comtól

Két infúziós pumpát kapott ajándékba az I. sz. Gyermekgyógyászati Klinika Intenzív Osztálya a T-Com adománygyűjtése révén. A műszereket és az adomány összegét szimbolizáló óriáscekket **Simon András** (képünkön jobbra), a cég marketing igazgatója adta át dr. **Tóth-Heyn Péternek** (képünkön balra).

Fotók: D. Kiss Balázs

Genomikai segítséggel

Ezeket a vizsgálatokat az új genetikai, az úgynevezett genomika néhány évvel ezelőtti megszületése teszi lehetővé. Ennek módszerével egyszerre tudják vizsgálni akár az összes emberi gén változatait és működését. A genomikai alapú kutatási eredmények rendkívül gyorsan és várhatóan egyre intenzívebben kerülnek be az orvosi gyakorlatba,

hogy a jövő egyik legnagyobb eredményének tartott személyre szabott gyógyászat, a farmakogenomika felé vezessenek, vagyis hogy személyre szabott dózisban és minőségben kapják a betegek a gyógyszert. A hazai genomikai kutatások egyik kiemelkedő központja a Semmelweis Egyetem Genetikai, Sejt- és Immunbiológiai Intézete, s annak dr. **Szalai Csaba** tudományos tanácsadó vezette Genotipizáló Központi Laboratóriuma, így nem vitás, hogy a legjobb helyre kerül a jelenlegi csúcstechnológiás berendezés.

Alapítványi információk

2003 szeptemberében jött létre, mint kiemelten közhasznú non profit szervezet. E műszer átadásával érték el megalakulásuk óta a 200 millió forintos adományt – mondta el **Fodor Zsuzsa** kuratóriumi elnök. Az Együtt a Leukémiás Gyermekekért Alapítvány kizárólag önzetlen magánszemélyek, társadalmi felelősséget érző cégek és szervezetek adományaira támaszkodik. S mint a fenti példa is mutatja, nem kis sikerrel. (fotó a címlapon)

Tolnai Kata

Lélegeztető gépek – adományként

■ Nobilis András, Mészner Zsófia és Kaszab Attila igazgató

A nyertesek egyike a II. sz. Szülészeti és Nőgyógyászati Klinikája volt a házigazdája a K&H Gyógyvarázs pályázat eredményhirdetésének. A Koraszülött Intenzív Osztály két modern Flow Drive CPAC lélegeztető gépet nyert 4,75 millió forint értékben.

A berendezéseket ezek után fogják megvásárolni, derült ki **Horváth Magyary Nóra**, a bankcsoport kommunikációs ügyvezető igazgatójának tájékoztatásából. A támogatásról döntő zsűribe olyan személyeket válogatnak, akik jól ismerik a magyar gyermek-egészségügy helyzetét, hogy segítségükkel a lehető legjobb helyre kerüljön az adomány.

Egyik csúcsintézmény

Megköszönte a két nagyszerű lélegeztető gépet, a nagylelkű támogatást dr. **Ács Nándor**, a II. Szülészeti Klinika igazgatóhelyettese, majd néhány szóval bemutatta az intézetet, amely bármilyen szövődményes eset ellátására hivatott, s a szülészeti-nőgyógyászati, a neonatológiai és koraszülött ellátás egyik magyarországi csúcsintézménye. A neonatológiai osztály példáján szemléltette a szűkös forrásokat: a nagyon komoly megszorítások, takarékoság dacára szerencsésnek mondhatják magukat, ha nullszaldós a tevékenységük. Egyetlen esélyként a pályázati csatornák révén nyílik lehetőségük fejlesztési források előteremtésére.

Szükség van a támogatásokra

Dr. **Nobilis András**, a Koraszülött Intenzív Osztály vezető főorvosának szavaiból kiderült, hogy az átszervezések során további kétféle milliós populáció ellátása került hozzájuk, ez azt eredményezte, hogy a betegforgalmuk egyik évről a másikra 50%-kal nőtt. Előző években 500-550 beteget láttak el, tavaly már 750-re ugrott a számuk. A berendezéssel a lélegeztetés kíméletes módja valósul meg, ugyanis kevésbé terhelik meg a tüdőt. A CPAP kezelés eredményei azonosak a gépi lélegeztetésben részesített babákkal, ugyanakkor a CPAP kezeltek körében jóval kevesebb a szövődmény.

Fotó, szöveg: Sándor Judit

Egyetemi hírek, események

Születésnap köszöntő

A Magyar Igazságügyi Orvosok Társasága alakulásának 100. évfordulója alkalmából rendezett ünnepséget november 25-én tartották a NET Dísztermében. A rendezvény keretében köszöntötték kollégái és dr. **Tulassay Tivadar** rektor **Sótónyi Péter** (képünkön) akadémiakust, rector emeritust 70. születésnapja alkalmából. Az Igazságügyi Nemzetközi Akadémia elnöke, professor **Duarte Nuno Vieira** Arany Medál kitüntetésben részesítette Sótónyi Pétert, több évtizedes munkája elismeréseként.

T.

Eredményes félév

A Semmelweis Egyetem Továbbképzési Központja 2008. I. félévében (januártól júniusig) 18 000 orvos továbbképzési tevékenységét koordinált. Az egyetem kötelező szinten tartó tanfolyamain 1252-en vettek részt. Későbbi lapszámunkban részletes beszámolót olvashatnak a Továbbképzési Központ első félévi sikeres tevékenységéről, dr. **Szombath Dezső** titkárságvezető tollából.

Eltávoztak

Az elmúlt időszakban meghalt egyetemi munkatársakról későbbi lapszámunkban közlünk megemlékezést. Halottaink: dr. **Hollán Zsuzsa**, dr. **Kun László**, **Lázár Pál**, **Sebők Józsefné**, dr. **Zalai Károly** és dr. **Zséli János**.

Általános Orvostudományi Kar

Schubert munkacsoport

Egyetemünk Urológiai Klinikája és Uroonkológiai Centruma nevéből és évek óta vállalt feladatából fakadóan kiemelten foglalkozik az urológiai daganatok kutatásával. Ennek keretében rendkívül gyümölcsöző, mindkét fél számára hasznos együttműködést folytat a jénai Friedrich Schiller Egyetem Urológiai Klinikájával és az ottani molekulárbiológiai kutatólaboratóriummal. A kölcsönös hely-

színi tapasztalatcserék legújabb mozzanataként az egyetemünk Doctor Honoris Causa címével rendelkező **Jörg Schubert** professzor (képünkön balra) vezetésével őszi látogatást tett a jénai munkacsoport a budapesti klinikán. A molekuláris biológia területén európai szaktekintélynek számító **Kerstin Junke** az urológiában használatos legkorszerűbb tumor-markerekről tartott előadást. Iránymutató volt megállapítása: míg a PSA széles körben bevonult az urológusok gyakorlatába, addig a hasonló szenzivitású és specificitású hólyagdaganat mutatók (BTA, MNP 22, Urovision – Fish, BTA – Stat) elterjedése még várat magára.

Az október 3-i nap fő eseményét Schubert professzor élő műtėti bemutatója képezte. A **Romics Imre** (képünkön jobbra) professzor korábbi jénai látogatásakor megbeszélte a tervek megfelelően radicalis prostatectomiát és nephrectomiát láthattak az érdeklődők. A műtétekhez Schubert professzor bemutatott egy korszerű sebészeti vágó-vérzéscsillapító készüléket, mely a bipoláris eszközök alkalmazásával nem csupán a gyors, pontos műtétvezetést, hanem a rendkívül hatékony vérzéscsillapítást, sőt megelőzést is biztosít. Ugyancsak magával hozott és hasonlóképpen ajándékként az Urológiai Klinikán hagyott egy hasi műtétek során használatos önfeltáró rendszert, amit a thüringiai Sattler cég gyártott.

Szendrői Attila dr.

Petri emlékérem

A II. Sebészeti Klinika emeritus professzora, dr. **Faller József** (képünkön) vette át november 7-én a Szegedi Tudományegye-

tem Általános Orvostudományi Karán alapított Petri Gábor emlékéremet. A kitüntetést minden évben egy sebésznek és egy gasztroenterológusnak adják át. Az utóbbi díjazott ez évben dr. **Lonovics János**, a szegedi egyetem professzora lett.

Újfajta eljárások

Az ÁOK Honvéd-, Katasztrófa- orvostani és Oxyológiai Tanszéke november 20-án főrumot szervezett az Állami Egészségügyi Központban „Az új szervezési módszerek, diagnosztikus és terápiás eljárások a katonai és katasztrófa- orvostanban” címmel. Egyúttal megtartották a Magyar Katonai és Katasztrófa- orvostani Társaság XI. tudományos konferenciáját is. Az előadók a többi közt beszéltek azokról az új módszerekről, amelyeket akut sugárbetegség kezelésében alkalmaznak, szó esett a bioterrorizmus régi és új kihívásairól, a preventív medicinában a katasztrófa-helyzetekben alkalmazható új szervezési és diagnosztikus eljárásokról.

Gyermekradiológiai esetek

Az I. sz. Gyermekgyógyászati Klinikán november 8-án gyermekradiológiai esetbemutatót tartottak. A rendezvényt évente kétszer rendezik meg, körülbelül 80 résztvevő volt az ország minden részéből: gyermekradiológusok, radiológusok, gyermekgyógyászok. Ebben az évben nagyon sok fiatal rezidens, szakorvosjelölt is részt vett, a 15 esetbemutatóból néhányat ők tartottak.

Delta-mikulás

A II. számú Gyermekgyógyászati Klinika Aulájában december 4-én rendezték meg a hagyományos Mikulás-napi ünnepséget. Mint minden évben, ezúttal is a Delta Mentőszolgálat szervezte ezt a kedves megemlékezést, immár 11. éve. Az ünnepséget a Gold Record lemezkiadóval együtt szervezték. A műsorban ugyancsak 11. éve szerepel **Baby Gabi** énekes és együttese, az idén fellépett még két megasztáros, **Gáspár Laci** énekes-zenesz és **Puskás Peti** színész-énekes is. Az ajándékadományok időben megérkeztek. A Mikulás és a krampusz szerepét természetesen a Delta Mentőszolgálat alkalmazottjai alakították.

Ünnepek ajándékokkal

A Ronald McDonald Gyermeksegély Alapítvány által működtetett Ronald apartmanház a VIII. kerületi Apáthy István utcában található. Az alapítványt évek óta jó kapcsolat fűzi egyetemünkhöz. Olyannyira, hogy 1999 óta az apartmanokban rövid ideig térítésmentesen elszállásolják az I. és a II. számú Gyermekgyógyászati Klinikára vidékről érke-

Egyetemi hírek, események

zett gyermekeket, kísérő szüleikkel együtt. Eddig 80 százalékos volt az apartmanok egyetemi kihasználtsága. Az alapítvány megemlékezik a jelesebb ünnepekről is. December 6-án tartották a májtranszplantált gyermekek Mikulás-napi ünnepségét, ahol fellépett **Pintácsi Víki**. December 10-én tovább folytatták az ünneplést a Zamatörök poeegyüttes szereplésével. Az I. számú Gyermekklinikáról mintegy 30 beteget ajándékoztak meg csokifigurákkal, s igazi meglepetést okozott a játéknymoda is.

Egészségtudományi Kar

Svájci vendégek

Az ETK-ra látogatott október 20-án a svájci rektori konferencia egy csoportja, hogy megismerkedjen a kar struktúrájával, képzéseivel és nemzetközi kapcsolataival. A felsőfokú egészségügyi képzés Svájcban még gyerekcipőben jár, ezért jöttek a vendégek Magyarországra tapasztalatokat gyűjteni. A konferenciátagnak a kar legfelső vezetése mutatta be a megismerni kívánt témákat.

Belga látogatók

Október 22-én délelőtt az ETK 198 egészségügyi képzésben résztvevő belga hallgatót és oktatót látott vendégül. A látogatás célja az volt, hogy megismerkedjenek a magyar egészségügy és az egészségügyi felsőoktatás helyzetével, valamint a kar képzéseivel. Ezekkel kapcsolatban dr. **Hollós Sándor** és dr. **Balogh Zoltán** tartott előadást.

Fogorvostudományi Kar

Ferenczy Károly emléktábla-avatás

November 7-én délután tartották dr. **Ferenczy Károly** fogorvos, röntgenszakorvos, egyetemi docens emléktáblájának felavatását az V. kerület, Kossuth Lajos utca 1. számú ház kapubejáratánál. Ebben az épületben élt családjával a magyarországi fogászati röntgenológia tudományának, oktatásának és továbbképzésének egyik meghatározó személyisége. Legalább száz egykori hallgatója, tanítványa, munkatársa, barátja és rokona jött el az eseményre, sokan távoli vidékről is. Az emléktábla-avatón – minthogy az ünnepséget a család rendezte – elsőként a család nevében a docens leánya, dr. **Ferenczy Judit** fogorvos mondott köszönetet mindazoknak, akik az emléktábla megvalósításában aktív szerepet vállaltak, majd szolt édesapja életművének főbb állomásairól, úttörő mun-

kásságáról, az önálló Fogorvosi Kar megalapításában betöltött szerepéről.

Ezután **Jeneiné dr. Rubovszky Csilla V.** kerületi alpolgármester méltatta a 38 évig a kerületben élő kiváló orvostudós érdemeit, és átadta dr. **Rogán Antal** polgármester üdvözlését, aki személyében is messzemenően segítette az emléktábla felállítását.

Nyárasdy Ida professor, a Konzerváló Fogászati Klinika jelen igazgatója, mint egykori tanítvány méltatta Ferenczy Károly érdemeit, ezután elhelyezte az emléktábla alatt a klinika emlékkoszorúját. Ezt követően **Bánóczy Jolán** professor emeritus, a kar volt dékánja beszélt Ferenczy doktor példamutató személyiségéről, majd az 1937-ben megjelent nemzetközi színvonalú „*A fogak röntgenvizsgálata*” című könyvének dedikált példányát – melyet családja 70 éven át őrzött – nyújtotta át az ünnepség szervezőjének. Felkért hozzászóló volt még dr. **Gerber Alajos** fogorvos, hú tanítvány, továbbá dr. **Legeza József** görög katolikus pap.

Dr. Donáth Tibor

Prevenációs kongresszus

November 13-14. között rendezték meg az MFE Prevenációs Társaság 5. kongresszusát az Európa Kongresszusi Központban. Az esemény fővédnöke dr. **Tulassay Tivadar**, egyetemünk rektora volt, ő tartotta a megnyitó előadást. A konferencián több neves külföldi előadó vett részt (**Marin Addy** és **Nigel Pitts** – Egyesült Királyság; **C. Squier** – USA; **A. Lussi** – Svájc; **A. Borutta** – Németország; **C. Van Loveren** – Hollandia). Egyetemünkről, rektor úr mellett, előadást tartott a FOK-ról dr. **Gera István** tanszékvezető, dékán, dr. **Nyárasdy Ida**, a Konzerváló Fogászati Klinika igazgatója és dr. **Szöke Judit** címzetes egyetemi docens. A kongresszust meglátogató dr. **Székely Tamás**

egészségügyi miniszter ott jelentette be, hogy elfogadta a fogorvosok jogos kifogásait a júniusban bevezetett járóbeteg volumenkorlátozási rendelettel kapcsolatban. Ennek alapján a minisztérium decembertől jelentős könnyítéseket tesz.

Testnevelési és Sporttudományi Kar

Hallgatók egészsége

„Az érettségig az egyetemi hallgatók egészségéig” címmel az MTA Pedagógia Bizottság Szomatikus-Nevelési Albizottsága, a Magyar Sporttudományi Társaság a TF-fel közös konferenciát tartott az Akadémia Képes termében, november 28-án. Üléselnök volt **Biróné Nagy Edit** professor emeritus. Előadást tartott a TF-ről „Az iskolai testnevelés affektív jellemzői 11-18 éves fiúk és lányok körében” címmel dr. **Hamar Pál** tanszékvezető egyetemi docens, valamint „A testnevelés érettségi, a közoktatásban a felsőoktatás szempontjából” címmel dr. **Reigl Mariann** egyetemi docens.

PhD-védések

Dr. **Prókai András** PhD védeése december 16-án 13.30 órakor lesz a TF Disztermében „A testi felépítés és a testösszetétel nemzedéki különbségei 7-18 éves fiúknál, hatásuk a morfológiai életkor becslése és a felnőtt testmagasság előrejelzésére” címmel. (Témavezető: dr. habil **Mészáros János** egyetemi tanár). **Dimitriou Szilvia** december 18-án 10.30 órakor tartja PhD-védését a korábban említett helyszínen „Integrált/inkluzív oktatásban részesülő fogyatékos tanulók oktatása Magyarországon” címmel. (Témavezetők: dr. **Rigler Endre** † egyetemi tanár, dr. **Bognár József** egyetemi docens).

Grafika: Petővári Csaba

Egyetemünk partneriskolái

A meghívott 14-ből 12 gimnázium igazgatója jelen volt azon a szeptember 30-i beszélgetésen, amelyre a Semmelweis Egyetem, személy szerint dr. **Tulassay Tivadar** rektor, dr. **Sótonyi Péter**, a Tehetséggondozó Tanács elnöke és dr. **Csermely Péter**, az említett tanács titkára hívta meg őket. Azon középiskolák nyertek partneriskola státuszt, amelyek az elmúlt években az egyetem legkiválóbb hallgatóit adták. A partnerség indító eseményén került sor a szerződés aláírására és a partnerségről szóló oklevél átadására.

■ A találkozó résztvevői

Az együttműködés legfőbb célja, hogy a partneriskola oktatói és tanulói minél informáltabbak legyenek a Semmelweis Egyetemen folyó oktató, gyógyító és tudományos munkáról, maguk is bekapcsolódhassanak a kutatómunkába, s megismerjék a legkiválóbb hallgatóknak nyújtott többlet lehetőségeket, mint például a Kerpel-Fronius Ödön Tehetséggondozó Programot, a tudományos diákköri munkát, a szakkollégiumot és a külföldi ösztöndíjakat. Mindebből látható, hogy nem rekrutálás a cél, hanem az, hogy a partneriskolában minél hamarabb azonosításra kerüljenek azok a legkiválóbb tanulók, akik potenciálisan a Semmelweis Egyetemet választhatják továbbtanulásuk céljaként, s ezek a diákok minél több

segítséget kapjanak felkészülésük hatékonysága érdekében. Fontos a partneriskolák tanárainak folyamatos segítése is színvonalas oktató munkájukban. Másik oldalról pedig a Semmelweis Egyetem oktatói is igénylik, hogy minél informáltabbak legyenek a partneriskolák oktatóinak és tanulóinak az egyetemmel szemben megfogalmazott elvárásairól.

Az együttműködés tartalma

A partneriskolákkal az egyetem folyamatos és szervezett kapcsolatot tart fenn, mozgósítja legkiválóbb oktatóit és kutatóit, hogy figyelemfelkeltő, tudományterületüket és az intézményt bemutató előadásokat tartsanak a diákoknak és a tanároknak, széles körű információkkal lássák el őket. Jelenleg folynak nagy sikerrel az egyetemünk gyógyító munkáját és kutatásait ismertető előadásorozat első előadásai a partneriskolákban, januárban pedig Nyitott Napot (Tehetségnapot) tart az egyetem a partnergimnáziumoknak, s a részt vevő oktatókat és tanulókat bevonják a Kerpel-Fronius Ödön Tehetséggondozó Program munkájába is. 2009-ben a 14 partneriskola körülbélül ugyanennyi target-iskolával egészül ki, amelyek a közoktatás azon legjobb intézményei, ahonnan még nem érkezik kellő számú tehetséges fiatal hozzánk. Későbbi lépésünkben megszólaltatjuk a nyíregyházi partneriskola igazgatóját is.

Tolnai Kata
Fotó: D. Kiss Balázs

Partneriskolák

Bolyai János Gyakorló Általános Iskola és Gimnázium, Szombathely	Tatai Eötvös József Gimnázium
Budapesti Eötvös József Gimnázium	Fazekas Mihály Fővárosi Gyakorló Általános Iskola és Gimnázium, Budapest
Ciszterci Szent István Gimnázium, Székesfehérvár	Nyíregyházi Krúdy Gyula Gimnázium
Czuczor Gergely Bencés Gimnázium és Kollégium, Győr	Lovassy László Gimnázium, Veszprém
ELTE Apáczai Csere János Gyakorló gimnázium, Budapest	Révai Miklós Gimnázium, Győr
ELTE Radnóti Miklós Gyakorlóiskola, Budapest	Varga Katalin Gimnázium, Szolnok
	Városmajori Gimnázium, Budapest
	Veres Péter Gimnázium, Budapest

Egyetemi karácsony

Ünnepi koncert

December 17-én 18 órától karácsonyi koncerttel örvendeztetni meg az egyetem polgárait a negyvenéves fennállását ünneplő Semmelweis Kamarazenekar. A NET Dísztermében felépő együttes 1968 őszén dr. **Simon György** és dr. **Göblyös Péter** ösztönzésére jött létre, főleg vonós hangszereken játszó medikusokból. Többen közülük mostanra szakmájuk elismert képviselőivé váltak, ám felelősségteljes munkájuk mellett továbbra is aktívan muzsikálnak. Az eltelt évtizedek során nagyon sok egyetemi rendezvényen, orvos-kongresszuson, kulturális eseményen léptek fel. Hangversenyeztek Ausztriában, Németországban, Hollandiában és Finnországban is. A karácsonyi és egyben jubileumi koncerten a zenekart alakulásától kezdve irányító **Tardy László** Liszt díjas karnagy vezényli. A műsorban elhangzik **A. Corelli**: G moll (Karácsonyi) Concerto grossoja, **J.S. Bach**: V. Brandenburi versenyműve, **J. Haydn**: D dúr, „Londoni” szimfóniájának két tétele. A hangversenyen, az együttes jelenlegi tagjai mellett, a korábbi évek muzsikos orvosai közül többen fellépnek, és csatlakoznak a tanév elején alakult egyetemi Medikus Zenekar résztvevői is.

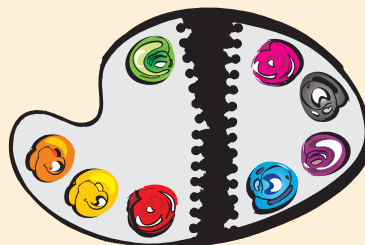
■ Tardy László karnagy

Gyertyagyújtás az EOK-ban

Örömmel adunk hírt arról, hogy a Semmelweis Egyetem Elméleti Orvostudományi Központ (1094 Budapest, Tűzoltó u. 37-47.) dolgozóinak az ünnepi gyertyagyújtás **december 18-án, 16.30-kor** lesz az épület aulájában. Az előkarácsonyt egy kisebb műsorral színesítik, amire meghívták az egyetemi óvodába járókat is, kiknek vendégszerelésével fokozzák az ünnepi hangulatot.

T.A.

A HÖK, az IÖCS és a Korányi Frigyes Szakkollégium szervezésében újra

„Művészet válságban”

Semmelweis Egyetemi Kulturális Napok - 2009. április

A rendezvény fővédnöke: **Dr. Tulassay Tivadar**, a Semmelweis Egyetem rektora
A Kulturális Napok keretében megrendezésre kerülnek teljesen új és már jól ismert programok is, úgymint

Alkoss! Képzőművészeti és irodalmi pályázat, melynek ideai témái:

Utó(kor)kép

Gyökerek és szárnyak

- A **képzőművészeti** pályázatra festményeket, grafikákat, fényképeket és szobrokat várunk bekeretezett, kiállítható formában.
- Az **irodalmi** pályázatra versekkel, novellákkal, esszéikkel lehet pályázni elektronikus és nyomtatott formában, maximális terjedelem 20 oldal lehet.
- A művek beérkezésének határideje: **2009. március 02.**
- Érdeklődni illetve jelentkezni az alábbi e-mail címen lehet: alkoss2009@gmail.com

Versmondó és Kazinczy – Szép magyar beszéd verseny Virtuózok viadala – verseny hangszereken Művész-mozgás – Egyéni és csoportos táncverseny

Jelentkezési határidő: **2009. március 02.**

A fenti programokról érdeklődni lehet: **Csordás Katalin** – csordaskatalin@gmail.com
Szeretettel várunk programjainkra minden egyetemi oktatót, hallgatót és dolgozót!
Szervezők: **Csordás Katalin, Kollárovcics Nóra, Kárpáthi István Keve**

Days of Arts and Culture

at Semmelweis University April, 2009

The patron of the programme:

Dr. Tivadar Tulassay, the Rector of Semmelweis University

If you are interested in arts and culture and if you are a student at Semmelweis University, we offer you the following programs

Creat! – Fine art competition in two themes:

Our era

Roots and wings

- You can apply with paintings, graphics, sculptures and photos, which can be exhibited
- The deadline of the application is 02. March 2009
- You can apply and be informed on the following email address alkoss2009@gmail.com

Fight of virtuosos – Competition with musical instruments Dance competition – personally or in team

Deadline of the application: **02. March 2009**

More information about the programs: **Katalin Csordás** – csordaskatalin@gmail.com

We are looking forward to meeting many of you on the programs!

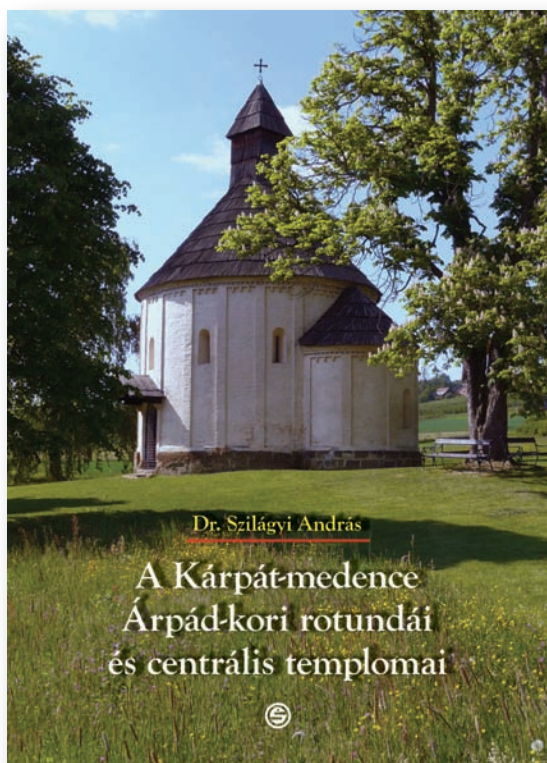
Organizers: **Katalin Csordás, Nóra Kollárovcics, Keve István Kárpáthi**

ÜZENET KARÁCSONYRA

*„A boldogságot csak az bírja el, aki elosztja.
A fény csak abban válik áldássá, aki más-
nak is ad belőle.”*

Hamvas Béla

*Áldott és békés ünnepeket kíván minden kedves
olvasójának a szerkesztőség!*

ÜNNEPI AJÁNDÉK

a Semmelweis Kiadótól

A kiadó karácsonyi megjelentetésű könyve remek karácsonyi ajándék ismerőseinek, szeretteinek. Kedvet adhat utazáshoz, városnézéshez, olyan kincsek felfedezéséhez, melyek mellett eddig sokan észrevétlenül elmentünk, de most már meg fogjuk nézni őket.

A könyv Legendus ára: 4000 Ft.

Sемmelweis Kiadó

1089 Budapest, Nagyvárad tér 4.

www.semmelweiskiado.hu